

НАШІ ПОЗИЦІЇ

орган
ЦЕНТРАЛЬНОЮ
КОМІТЕТУ
УКРАЇНСЬКОЇ
РЕВОЛЮЦІЙНО-
ДЕМОКРАТИЧНОЇ
ПАРТІЇ

Editor: „Our Position“, Neu-Ulm, Ludwigstraße 10. Printer: „Our Position“, Neu-Ulm, Ludwigstrasse 10. Cirkulation 4000, monthly. Post address: „Naschi Posyziji“, Neu-Ulm, Ludwigstrasse 10. Phone: 7329.

№ 9 10 (19-20)

1952 р.

З М І С Т

І. Багряний — Між абсурдом і логікою. Г. А. Токасв — Деякі питання революційної демократії (заключення). П. Волошин — Курича сліпота? Ф. Гасенко — Чому самостійність, а не федерація. П. Веровський — Шлях до Європи — через Азію. В. Григорьев — Перспективи розвитку транспорту у вільній Україні. Комунікат Бльоку Українських Демократичних Партій. Хроніка.

I. БАГРЯНИЙ

Між абсурдом і логікою

(З нагоди 19 з'їзду ВКП)

Коли слухаєш радіо-трансляції з Москви в ці дні (безсумнівно знаменні дні для всього людства) — в дні дев'ятнадцятого з'їзду ВКП(б), — коли слухаєш супер-патетичні голоси дикторів з московської радіостанції, колишньої станції „Комінтерн“, які аж розсідаються не в силі пропустити через себе весь грандіозний ентузіазм щасливих народів СССР, — то пінак не можеш відщекатися від враження, що в тій щасливій країні почалася її шаліє епідемія одуріння... Одуріння від незмірного щастя. Де ж пак! Відбувається, наречти, 19 з'їзд „партиї Леніна-Сталіна“. Люди, машини, коші, корова й кури перевиконують норми на безліч процесів, а деякі працюють вже авансом в рахунок наступних десятиліть. І всі шумлять від щастя, і всі рапортують, захищаючись. Ось токар такий то перевиконав норму на 400 процентів. Ось револьверщик, сталевар, слюсар, монтажник хотіле будо виконати норму на 250 процентів, але шіхоплемін ентузіазмом це рішення переглинули й ухвалили перевиконати норму на... 500%! А ось якийсь безмежно залиблений в ВКП металіст-робітник перевиконав денну норму не більше ніж менше як на 3000 (три тисяч!) процентів. І т.д., і т.ч. Слухаєш і, знаючи прекрасно ту дійсність з власного досвіду, вілчуваєш, як у тебе біжать комашки поза шкірою. Біжать комашки, бо уявляєш тих вічно нашівгодиних, наців-общертів, заліканіх і засапаних від „ентузіазму“ людей, — бачиш як то вони „щасливо усміхнені“ показують чудеса працездатності; як вони біжать на працю щодня, ганкі не любов'ю й ентузіазмом, а жахом якби не спізнилися й не потрапили куди інде. Але це все тобі здається, а радіо гремить — і то на всіх європейських і азіатських мовах! — про інше. Радіо гремить про тріумф советської людини, про її безмірну радість з нагоди з'їзду, про свою несамовиту жертоносість. Та радість не потоптається у всій репродукторі, деякі не вистачає радіо-ханьї. Через ту радість не можуть нормально функціонувати радіостанції решти світу — вони буквально задихаються топиться, глухнуть, відходять на задній план. 200 мільйонів парів з усіма сателітами, з 460 мільйонами Китаєм, Кореєю тощо, громоподібно рапортують, народ громоподібно сказає, народ теж громоподібно танцює. Особливо народ

вайщасливішої країни в світі СССР. Народ, що має особливу й виключне щастя вітати 19-й з'їзд і рапортувати йому. Таке щастя не кожному народові може выпасти.

Проте не треба бути навіть званцем СССР і народів всіх союзницьких республік, щоб відчути в тому всьому тріумфальному гарнідері потрасаючу фальш. Ще коли би послухав чоловік про ті всі „трудові“ чудеса раз, то може ще повірив на якусь йоту, привійні дішились би розгубленням від дива, але коли чоловік слухає про те кілька днів підряд (а до того слухав кілька років підряд, тільки норми чудес були трохи нижчі!), слухає з ранку до вечора все те ж саме, закроєне на один шаблон, то зливування переходить в огиду, а тоді в жаль. Жаль до людей. І нарешті до дикторів. Людям прящали згори (наказали) ентузіазм на колодку „19-го З'їзду“ і от вів їде й шириться як епідемія. Але виглядає вона не як епідемія ентузіазму а як епідемія глупоти й цинізму. І як завжди бувас, коли в такій великій країні проводять якусь кампанію за наказом згори, ніхто там наївті не помічає смішної сторони справи, не помічає того, що „кампанія“ переросла в безглузді, бо кожен, вібіто, хоче перевищити іншого (звичайно, як правило, ті всі перевищення виходять зі змагання пропагандистів і тільки) і ті перевищення виростають в абсурд, але спланти цього процесу переростання в абсурд ніхто не хоче. Бо, не може, бо хто ж візьме на себе сміливість перетнати процес розквіту ентузіазму, особливо коли це з нагоди 19-го з'їзду Партиї Леніна-Сталіка.

Та однаке то тільки нам, наївним людям, здається, що той весь галас з парадоксальними показниками є абсурдом, безглуздам. Ні, при всій безглуздості в тому всьому є залізна логіка, все те потрібне й виправдане. Власне — все те має дві залізні логіки, двіє призначень, двіє виправдань.

Почнемо з другої логік, другого призначения й другого виправдання.

Друга логіка, друге призначення й друге виправдання існують стосовно самих мас трудящих. Весь той нesамовитий шум гіпертрофованого ентузіазму має логіку убезпечення мас і осіб від закидів у велоякості, насильства, ворожості, буржуазності, космополітизму і т.д., і т.в. Тож дішиє перекричати, ажік подокричати, лішче пересківати

аніж недоспівати, лішче переславити аніж недославити. Хай трохи пересадженого ентузіазму лишиться й про запас. Лішче проспівати заявий раз салют Цезареві, аніж недоспівати й потрапити під підозріння ріжних опричників і поєланя. Така супер-лояльність, васлідком довгорічного тресування, увійшла „в шпорть і кров“ радянського громадянин, як засіб самозахисту. Тож гармільдер доведеного до абсурду ентузіазму мас має своє виправдання й своє призначення, свою логіку.

Але важнішою є логіка перша, логіка тих, що тими всіми масами в країні збудованого соціалізму командують. З іхніх позицій вся та ентузіастична шуря-буря очманіліх від радости мас всіх советських республік має залишну логіку, виключне призначення й абсолютне виправдання. Як має залишну логіку, виключне призначення й виправдання саме скликання 19-го з'їзду ВКП.

Здавалось би, що в скликанні з'їзду ВКП не було жадної видимої потреби. Не було його 13 років, могло би не бути й ще тридцять роїв, і нічого би ані в ССРР ані в світі не сталося. Бо проіснувала ж країна всі ті роки без партійного з'їзду а під самою тільки диктатуру „батька народів“ і навіть вийшла з війни переможицею. То моглиби так існувати й далі. І очевидно що на такім принципі управління вона й далі існуватиме. Однаке „батько народів“ вирішив таки скликати з'їзд. А раз він скликав, то значить для чогось то він для чогось те зробив. А раз він для чогось те зробив, то для чогось і ентузіазм організували всі його гавляйтери та всі його намісники на місцях і в центрі майстрі пропаганди й масових виявів невиданого в світі захоплення й радості.

Для чого ж скликано 19-й з'їзд ВКП?

Наскільки ми розуміємося на „сталінізмі“, на советській політиці й тактиці, то 19-й з'їзд скликаний і ентузіазм організований для таких потреб:

1. В обличчю недалекої третьої світової війни Сталін має перевести скріплення тилу. Найвиразальну частину цієї програми має виконати психологічний вплив на маси самого факту скликання з'їзду ВКП, який має всьому світові, а найперше народам ССРР, продемонструвати колосальний ріст сили країни соціалізму — мілітарної, економічної, зросту кількісного й якостевого, зросту культурного і т.п. А найголовніше — з'їзд має продемонструвати світові й всім народам ССРР насільки зрост авторитет партії, насільки партія злилась духовно з народом насільки вона велика, насільки вона стальна, насільки мудро керована. Виконання цієї програми психологічного скріплення тилу, без сумніву йде в парі з іншими заходами (більш конкретними), призначеними скріпти й очистити тил радикальніше, якто було при Єжові в кінці тридцятих років, тобто перед другою світовою війною. Цебто в парі з заходами МВД-МГБ та-вариша Бері, що провадяться поза лаштунками декорацій 19-го з'їзду.

2. Другою бриччиною скликання нарешті 19-го з'їзду є підтягнення колосальних мас членства самої партії, що виросла майже до 7000000 (семи мільйонів) осіб. Дві третини цієї кількості набраві під час війни й після війни й становлять досить індиферентну, аморфну, а місцями, в окремих республіках і національних областях так і зовсім не по-партийному настроєну масу. Часто густо такі новонабрані „комуністи“ проявляють себе як націонал-ухильники, ідейно неспівзвучні системі. Так в партії, як і в комсомолі. Досить тільки згадати про націоналістичний ухил підлого львівського обкуму комсомолу в Західній Україні, до чого були причетні й ліві обкуму партії. Звичайно, контрреволюційний львівський обком комсомолу розгромлено, звичайно в львівському обкуму партії зроблено чистку, але хіба там все наїравдано? Хіба гендерні такого ухилу в усій масі членства компартії й комсомолу в національних республіках зліквидовані? Безперечно ні. А всі ті ухили великою мірою

улеїшенні були тим, що партія розглядалася, що великі маси нового поповнення або її не мали або втратили віру в велич і силу партії. А тому — треба тим усім масам нового членства з крайньою силою показати, продемонструвати велич і силу партії, колосальність авторитету вождя, незмірну любов до партії всього народу та його творчий ентузіазм в ім'я тієї партії. Для цього й треба було скликати черговий з'їзд партії, в можливість якого всі навіть було втратили віру взагалі. І то скликати й перевести з'їзд з такою помповою та громом, як то в Москві уміють робити, щоб і мертві відчували силу і велич робленого. А осільки на з'їзді багато місця приділялося національним ухилам в ріжних „союзних“ республіках, особливо в українській, то треба думати, що центральним пунктом психологічного, так би мовити, виховання партійних мас, іхньої, так би мовити, ідейної зарядки було національне питання, питання боротьби проти „сепаратизму“, як то говориться на еміграції. Другими словами — призначення 19-го з'їзду: скріпити ССР з середини як цілість, тобто скріпити те що ми називаємо червоною єдиновою й не подільною московською імперією.

3. Третію „ччину скликання 19-го з'їзду ВКП є вимоги зовнішньої політики. В інтересах тієї зовнішньої політики, в інтересах тиску на світову опішню, ба, навіть не тиску а засліплюючого удару в світову фантазію, потрібна була така оглушлива демонстрація, як цей з'їзд. А оглушливість тієї демонстрації полягає в тім, що, помимо громохіків виявів „ентузіазму“, „одностайноти“, „любові“ всіх народів „від Дунаю до Китая“ до уряду і партії в Кремлі, на цім з'їзді спеціально була вождями советської держави проголошена на увесь світ можливість „мирного співживуття світу соціалістичного з світом капіталістичним“. Сам найбільший вождь Йосип Сталін перед з'їздом, задаючи безсумніву політичну напрямку уряджуваному з'їздові, в статті опублікованій в „Більшовиці“ провів тезу про некоечність війни між світом соціалізму й світом капіталізму. Більше того, він заявив, що війна між ССР і капіталістичним світом взагалі не буде. Війна буде тільки між країнами капіталістичними. Тут Сталін пішов навіть на колосальну жертву, перекинувши геть колишню свою (зовсім недавно) геніальну тезу про те, що суперечності між капіталізмом і соціалізмом є могутнішими, аніж суперечності всередині самого капіталізму. На основі цієї геніальної тези великого вождя народів, як відомо, гано було весь час народи ССР вчвали по шляху гарячкових приготувань до „оборони“ перед капіталістичними акулами, тобто по шляху озброєння, готовування до війни, по шляху великих жертв і терпіння. Тепер цю геніальну тезу перекинуто ногами. Але для чого її перекинуто ногами?

Зроблено це з метою подвійною — валинути на світову опішню з одного боку, сказати, що от, мовляв, підпливачами війни не є вожді советської імперії, а тільки „капіталістичні акули“ „з Уол Стріту“. А з другого боку заспокоїти перві народам ССР, що були протягом останніх років накрученні до краю очікуванням неминучої війни, негайно пропагандованої всією советською пропагандою.

Вікінці з'їзду Сталін ще раз зробив трюк — ще раз перекинув одну свою геніальну тезу, заявивши вже з трибуни з'їзду, що МИР ДЛЯ ВСЬОГО СВІТУ І ІНТЕРЕСИ ССР Є НЕДІЛИМИ ВІД МИРУ ЗАГАЛЬНОГО. Цим спростував твердження, що якби війна між капіталістами є на-руку світовому комунізму взагалі а ССР зокрема.

На що це вся еквілібрістика Сталіна розрахована, й з трибуни 19-го з'їзду, продемонстрована!

Безсумнівно вона на щось розрахована, точно вимірені шлеспрямовані. Думаємо, що вона розрахована на наївного західного обывателя в політиці. Призначення цієї еквілібрістики має тактичний характер. Прислати чуйність світу

Особливо це ясно, коли взяти до уваги, що від своєї

Г. А. ТОКАЄВ

Деякі питання революційної демократії

(Закінчення з попереднього числа)

Ще раз про назву країни

У поступовому русі революційної демократії, як системи націй і народів, не було, нема й не може бути жадного місця поворотів назад. **Жадного!** Не назад, а вперед. Не реставрація, а революційне обновлення. Добре зберегти — погане вдосконалити. Нема жадних причин повернутися до скасованої 26. грудня 1922 р. Росії і Спільноти Радянської Росії. Ми знаємо, що багатьом російським емігрантам це неприємно, але сіc не залежить ні від нас, ні від них. У реальному світі прийнято рахуватися з реальними речами, які показують, що в списках держав світу ні разу не зустрічається така назва. Нема її і в списках ОН. Жадна держава світу не має свого посла в неіснуючій Росії — за те майже всі країни мають у себе послів СССР. Значить, нам нема чого ламати голову над питанням: Росія чи СССР?

Автор цих рядків хоче заявити, що він особисто зовсім не вважає назву «Росія» за лайливе слово, але рівнісенько не має ніякого значення те, що ми думаємо або хочемо думати.

Зокрема я сам частенько в пресі вживаю стару назву «Росія» замість «СССР», скільки чужоземному громадянинові за інерцією вона все ж ще достатньо зрозуміла, але якщо мовиться про фактичний стан речей, про поняття й категорії юридичні, то найвищим юридичним доказом вірності або навірності може служити тільки закон усіх законів, конституція СССР, у тринадцятій статті якої чорним по білому написано наступне:

Союз Советських Соціалістичних Республік (а не «Росія!») є союзом держава, створена на засаді добровільного об'єднання рівноправних Советських Соціалістичних Республік:

1. Російської федерації (створена 7. листопада 1917 р.),
2. України (приєднана 26. грудня 1922 р.),
3. Білоруси (так само),
4. Узбекістану (27. грудня 1924 р.),
5. Казахстану (5. грудня 1936 року),
6. Грузії (так само),
7. Азербайджану (так само),
8. Литви (приєднана 3. серпня 1940 р.),
9. Молдавії (приєднана 2. серпня 1940 року),
10. Киргизії (приєднана 5. грудня 1936 року),
11. Таджикистану (так само),

„священної“ мети — встановлення комунізму в усьому світі — апостоли й ділчі московської комуністичної Мекки віколя не відмовлялися й не відмовляться. Вони можуть відступити десь хвилево, але тільки для того щоб замість наступу в лоб шті в обхід. І все вперед. Вони бо діють за російською проповідкою, що мала б бути ключем до советської тактики — „не мътъм так катанъм“. І вони мають тут колosalні успіхи за останні роки (Китай, Корея, Болгарія Румунія, Чехословаччина, Бірма тощо, піддані й піддавані союзькому опануванню). А мавши успіхи, вони не мають жадних підстав від свого курсу відхилятися, зректися своєї політики. Це зрозуміло.

Нарешті 4-ю причиною скликання 19-го з'їзду ВКП було завдання внутрішнього характеру: „змінити“, підбито, курс (з настанови, що війна неминуча й що вона несе величезне лихо, на настанову, що війна між СССР і капіталістами не буде, а лише буде війна між самими капіталістами й це буде на користь СССР, і нарешті — що війни взагалі може не бути коли ми будемо сильні) — змінити отак

12. Вірменії (так само),
13. Туркменії (приєднана 27. жовтня 1924 року),
14. Естонії (приєднана 6. серпня 1940 року),
15. Карелії та Фінляндії (приєднана 31. березня 1940 р.),
16. Латвії (приєднана 5. серпня 1940 року).

Як бачите, для назви «Росія» місця не залишається, значить, вірно говорити тільки про Спільноту Союз, про союз республік, про народи СССР, про нації СССР, а не про «Росію». Добре це чи не добре — яке ж це має значення?!

Що таке «Союз»?

Звичайно, кремлівській імперіялістичній олігархії хотілося б, щоб її супротивники й далі дзвонили про «Росію», — в такому випадку їх можна було б обвинуватити в стремлінні до тієї чи тієї форми реставрації дореволюційних порядків, в замаху на національну гордість усіх народів СССР, а це дозволило б об'єднати ці народи навколо політбюро, тому, що ні одна з націй і автономних областей СССР вже не погодиться на втрату своїх державно-політических республіканських і автономних установ.

Разом з тим революційні демократи не забувають підкреслити, що кожне з чотирьох слів назви країни СССР вимагає серйозних пояснень. Вони, як переконані прихильники братського, рівноправного й добровільного співожиття вільних народів, виступають не проти Союзу, а лише проти «Союзу», між якими бачать величезну різницю. Союз без лапок означає дружню згоду і добровільне об'єднання (осіб, організацій, держав і т. д.) з якоюсь загальною метою, що недосяжна кожному окремо, а «Союз», як показав советський досвід, символізує примус на нерівноправній основі. Справді, якому ідіотові могло б прийти в голову, що, приміром, Естонія, Латвія й Літва ввійшли до СССР добровільно! Хто крім непоправних шовіністів може твердити, що Грузія прийшла в СССР сама, без допомоги сторонніх багнетів?

Ось чому ми говоримо опонентам, що, якби СССР являв собою добровільний союз рівноправних народів, як було передбачено в первісних вербувальних програмах большевизму, революційні демократи були б його послідовними захисниками, але теперішній стан речей зберігає тільки юридичну форму союзу, під якою розквітає примара контрреволюційно-імперіялістичного примусу поне-

курс, підстюбнути маси трудящих до ще більшого творчого напруження, до ще більших рекордів, до ще більших жертв на благо власне й на „благо всього світу“. Погнати їх ще наявальнішим темпом по шляху „будови комунізму“.

Така логіка, таке призначення всієї тієї московської імпрези, що називається 19-м з'їздом ВКП.

Коли взяти все це до уваги, то той увесь організований шлях, що б'є вам в душу з радіо-програмів зі шашті (советської й світової комуністичної) преси, ота вся карколомія, доведена до безглузді злова ентузіазму, любові, рекордів, гімнів, канат, поем, ударництва, соцмагазинів, — є жадним абсурдом.

В країні будованого соціалізму все має своє праявлення, й своє „розумне“ начало.

Будемо вірити, що все те також матиме й розумний кінець.

Розумний кінець без занок.

волення. Отже, завдання полягає не в тому, щоб повернутися до дореволюційних губерній та областей, щоб покраїти союзні республіки, юридично зформовані в держави, на дрібні області Росії, а в тому, щоб виповнити прекрасну юридичну форму таким же прекрасним фактичним змістом. Однаке тепер, на тлі здобутого досвіду, за однієї неодмінної умови: спочатку — свобода, що потім — союзи, федерації. Ні в якому разі не навпаки, інакше легко потрапити в такт сталінського большевизму. Цьому навчив нас сталінізм. У цьому переконав нас ленінізм.

Советські і «Советські»

Те саме треба сказати про слово: «советських». Воно походить від «совет», «советовані», «советоваться», «посоветовать», «обсудить», тобто це слово за своєю природою сповнене демократичного змісту і гідне найвищої пошани. Не будь у ньому такого змісту, юрби робітничої кляси Петрограда, Москви й Івано-Вознесенська ледве чи так швидко піднялися б на штурм царизму, бо революція мас рідко спалахує без ясних, дохідливих гасел, що найкоротшим шляхом висловлюють корінні інтереси, та ідей, понять і термінів, підготованих самим життям.

Спочатку припускалося, що Совети без лапок, як організаційна форма демократії будуть персоніфікацією участі мас в управлінні державою і відсутності автократичної чи олігархійної диктатури, тому цілком природно, що ніколи і ні один хоч трохи солідний опозиційний діяч не дозволяв собі утотожнювати свою антисталінську боротьбу з боротьбою проти Советів без лапок. Але нині нема вже ніяких Советів, — є лише «Совети», як тупе знаряддя виконання бюрократичної волі партійної олігархії, як узаконена форма обману народних мас, як глибоко принизлива для справді демократичних Советів, реакційно-формалістична вивіска над похмурим фактичним змістом, як контрреволюційна фасада на колись революційному будинку. Нема нічого бридкішого, як тріумфальна фарисейська комедія Верховного Совета й Президії Верховного Совета, що наділені найвищими конституційними повноваженнями, але не мають ніякої самостійної влади.

Чи не ясно, що доводиться проводити чітку межу між Советами й «Советами»? Чи не ясно, що тільки наклепники й начитники можуть утотожнювати революційно-демократичні експресії антисталінізму з експресіями проти Советів узагалі? Чи не ясно, що сталінці, обвинувачуючи своїх супротивників у намірі «зарізати» Советів, намагаються врятувати своїх «Советів» і придбати «моральне право» для заражування антисталінізмів розряду реакціонерів, антидемократів і контрреволюціонерів? Нарешті, чи не ясно, що нещадна боротьба проти сталінських «Советів» така ж потрібна й справедлива, як потрібна й справедлива була б боротьба за захист справжніх Советів, якби вони існували?

Соціалістичних і «Соціалістичних»

Можна бути, далі, прихильником чи ворогом соціалістичної ідеології, та це ще не дає права серйозно заперечувати ідеалістичний і людяний дух справжніх соціалістичних концепцій різних часів і діячів історії, від релігійних до матеріалістичних, від утопійних до лейбористських. У всякому разі нікому не дано «скасувати» той факт, що ідеалістичне первісне шкіцування демократичного соціалізму віддавна викликало симпатії широких мас трудящих в усьому світі і сповнювало серця мільйонів надіями на можливість приходу соціальної і національної справедливості, — так було в Росії до 1917 року.

Але невмоляма логіка реального життя довела, кінець-кіцем, що всі первісні вербувальні ідеали жовтневої революції вивернені навиворіт, що затріюмфували кастово-олігархійна диктатура і державно-монополістичний імперіалізм, що виникла класична антисоціалістична форма-

ція з невідомими навіть для капіталізму соціальними і національними контрастами. Найважливіше в усій соціалістичній демократії, **свобода**, виявилася задушеною в зародку, заколеною червоногвардійським багнетом і застріленою чекістською пістолею. Якщо колись народи російської імперії покладали певні надії на майбутню рівність, то тепер народи Советського Союзу щоденно відчувають на власних спинах усю гаму протилежних результатів діяного соціального й національного градування суспільства.

I Вони змушені знову братися за зброю, але зовсім не проти ідеалів і ідеології справжнього демократичного соціалізму, а лише проти сталінського «соціалізму». Значить, боротьба революційних демократів не має нічого спільногого з боротьбою проти соціал-демократії. Революційні демократи — сусіди спрієжніх демократичних соціалістів західного типу.

Республіка і «Республіка»

Монархію називається форма правління і держава на чолі з монархом-правителем. Ще в часи стародавнього Риму цю назву символізував верховний начальник усіх військ, Імператор (хоч він, здається, і не був монархом у повному розумінні цього слова), відповідно з чим підлегла йому держава держала ім'я «імперія». Від цього, порядком гри слів, **імперіалізм**, що згодом став означати, взагалі кажучи, політику, спрямовану на створення великої централізованої держави з великої кількості націй та народів.

Імперіалізми різних часів і країн багато чим різнилися, але мали й децю спільне, як, наприклад, стремлення до розширення й централізації, расистські потягнення і так далі.

На думку Арістотеля, є тільки три форми правління, — монархія (сюди, звичайно, відноситься й царизм), аристократія й політія, що вироджуються в тиранію, олігархію й демократію, при чому, на думку філософа Вольфа, перевагою монархії слід вважати її здібність до швидких рішень, але якщо вельможі монархії й аристократії розуміються між собою за принципом «гава гаві не ворог», то наступає біда для народних мас. В демократії цього не може статися хоч би тому, що вона є управлінням «усіх через усіх» і «для всіх» за принципом погодження особистих інтересів, суспільними.

Чимало суворіше висловлюється Бетнам, що стверджує, що монархія XVIII. і XIX. століть є ніщо інше, як рабовласник у широких розмірах і архінасильувач, архіоманщик, архиропсунський, архітерорист і архіексплоататор, що його знаряддя панування складається з віценасильувачів, віцеобманщиків, віцеропсунських, віцетерористів і віцеексплоататорів, що гідні свого найвищого автократа.

Республіка і республіканізм значать, навпаки, форму демократичного правління, за якої найвища влада (президент, парламент) вибирається через певні проміжки часу й зобов'язана віддавати відчит перед виборцями, народним масам, тобто республіка й демократія органічно єдині й неділімі.

Який з цих режимів існує в ССР? Формально — останній, а фактично — другий усуніш із першим. Сталін, звичайно, не вважається офіційно ні монархом, ні імператором, ні царем, ні іншим автократом, але насправді в світі не було й нема самодержавця абсолютноного й безконтрольного. Воїстину його з повним правом можна назвати архібогом серед земних богів, архірабовласником, архитираном, архіімператором, архицарем, архиропсунським, архіексплоататором і архіобманщиком. Сучасні західні королі панують, але не керують, а Сталін і панує і керує, та ще й як!

Ось чому революційні демократи, підіймаючи прапор боротьби, не хочуть залишити жадного сумніву, що про-

ходять різку й чітку межу поділу між республікою й «республікою». Вони, як, віддані слуги демократії, не тільки не підносять руку на високі принципи республіканізму без лапок, а навпаки, ладні захищати їх усіма доступними для них і морально дозволеними засобами. Вістря їхньої політичної зброї склероване проти фальсифікованої «Республіки» сталінізму й гітлеризму проти вульгаризованих квазі-демократичних «принципів», проти невдало завуальованого «республіканізму» кремлівських царів та олігархів, що прикривають свою переродженську ганьбу революційною фразеологією. Значить, революційні демократи мусять давати рішучу відсіч кожному наклепникові й провокаторові, що утотожнює їхній рух із діяльністю проти Республіки, бо її, Республіки, в справжньому розумінні слова, в ССР нема, значить, стріляючи в вовка, тяжко забити оленя.

Про ставлення до струсів 1917 року

Нарешті треба було б визначити своє ставлення і до лютневої і жовтневої революції у Росії (1917 р.), скільки то там, то тут лунають голоси і гасла: «назад, до лютого!».

Лютнева революція була лише оболонкою, в якій стигло жовтневе ядро.. За найхарактеристичнішу рису цього ядра в той період треба вважати майже цілковиту його невідомість «суспільству» аж до хвилини захоплення влади, а тим часом у ньому була прихована величезна соціальна, національна й інтернаціональна вибухова сила, добра професійна організованість, ідеологічна зрілість і крайня зосередженість, цілеспрямованість і готовість до практичної дії. Так, саме до дії: кожна революція, якщо вона має опертя в масовому русі, є насамперед практичне втручання мас у свою долю. Можливо, головна чеснота лідера тих часів п. Керенського саме в тому її полягала, що він, уявивши на своїх плечах тяжкі імперські революційні завдання, з тих чи тих причин не зміг своєчасно і повноцінно побачити за оболонкою вирішального ядра.

Та й самі большевики, як відомо, не дуже квапилися виходити назовні, вони, як майстри свого фаху, воліли уважно вивчати політичну погоду, щоб потім, у відповідний час і на відповідному місці, розпочати прокладання вірного революційного маршруту. Вони старанно зважили всі «за» і «проти», при чому, важливою, якщо не найважливішою, умовою кожного «за» вважали звільнення себе від дуже незручних опортуністичних партій, що винвили дивне відставання від пульсу епохи, в яку винесла їх доля. І якщо історія служить для того, щоб її вивчати і робити із неї висновки для майбутнього, то чи це не означає, що революційний демократ, незалежно від його національної приналежності, зобов'язаний зайнятись усвідомленням цієї суверої науки?

Подолання головних партій Лютого стало тим вирішальним трампліном, з якого було зроблено стрибок із віків у віки, із демократії без лапок, що короткочсано заблісла на російському небосхилі, до революційної диктатури Леніна-Троцького. І це цілком зрозуміло. Революція, як ко рінний перелом в історичній динаміці, являє собою межу накопичення соціальної (а в Росії — ще й національної) потенційальної енергії, що в критичну фазу перетвориться в енергію дії, така мета, коли найменше перевищення її або дуже довге перебування на ній неменечо приводить до зникнення запасу міцності державної машини. Революціонер без лапок і в неспотвореному тлумаченні лише той, що бачить і відчуває наближення межі міцності і без найменшого зволікання або випередження береться за важкіль редукційного кляпана. Таких вождів і партій у Лютого не виявилось.

З хвилиною наступу межі накопичення революційної потенції розпочинається вривання мас до справи вирішеної своєї й державної долі, ламання оболонки і столення

ядра, перевід стрілки історії на нові рейки. Історичний досвід повічає, що в такі моменти стихійний злет так званої «масової свідомості» (термін умовний) чимало випереджує темп революційного мислення, тому нереволюційні за своєю природою керівники, самі того не бажаючи, іноді того навіть не помічаючи, виявляються викиненими за борт ходу речей і перестають бути магнетичною силою, а яка ж ціна революційному керівникові, якщо він із магніта перетворюється на залізо або залишається, як був залізом! Ленінці своє тактичне завдання вбачали в тому, щоб дати супротивникам «дійти до такого стану», допомогти їм у русі по похилій площині, непомітно долівати додаткові відра в річку, що й без того їх відносить геть. Ось чому революційні демократи мусять зайнятися кропітливою аналізою причин того, чому і як ленінці вийшли із оболонки рівно о 12-й годині і ні на хвилину раніше, ні хвилини пізніше? Це потрібно це й тому, що революційним демократам доведеться діяти на тій же територіальній, матеріальній і історичній базі, в тих же традиційних умовах, що хоч чимало й обновилися (подібно до рідин і газів, супільство й суспільна динаміка не терплять розривів, порожнеч і кавітацій).

Про одну якість революціонера

В загалі не слід забувати, що одного своєчасного виходу із оболонки також недостатньо. Недостатньо мати на вітві мільйон послідовників. Мало навіть наявності добре організованої партії з загально визнаними вождями на чолі. Я підкresлюю ці три речення з особливою силою.

Соціалісти-революціонери і соціалісти-меншевики окремо і разом становили найбільшу політичну комбінацію в Росії і мали таких загально визнаних ідеологів і лідерів, як Плеханов, Мартов, Чернов та інші, не говорячи вже про те, що їхні голови стояв на чолі Тимчасовою уряду, але це, як відомо, ніяк не допомогло їм утримати нову владу. Між захопленням влади і її міцним утриманням існує велика різниця, яку не можна ігнорувати не лише під час, а й напередодні перевороту.

Большевики, навпаки, становили лише обмежену групу на 200 000 членів нерівномірної кваліфікації; за ними не було жадного видимого масового опорта; вони залишили кілька поразок при відкритому вимірюванні на барометрі «суспільства»; їхні вожді не користувалися скільки будь чималою популярністю; але все ж без особливих зусиль стали господарями керма імперії. Тут — найбільше питання сучасності: чому? Питання, в якому революційний демократ мусить розбиратися.

Справді революційну роль можуть грati тільки ті вожді й партії, що із оболонки передреволюції виходять на перевірку подій із достатньо радикальними програмовими концепціями, що остаточно зформувалися, що однозначні потребні й достатні, дохідливі, апробовані в масах, що запалюють (або хоч би підтримують початкове горіння), що піднімають у бій. Революціонер у добром розумінні слова зовсім не той, хто себе за такого проголошує, зовсім не той, кого події за законом выпадковості виносять на поверхню, а лише той, хто має перед собою маяк надій і спрямувань, хто сам наскрізь просякнений усвідомленим розумінням неможливості старого й конечності нового, хто пріродним чином дихає всією сумою надій і прагнень держави, нації і народів, хто органічно, без жадних штучних зусиль над собою, повен рішучості не чіпляється, цілком чи частково, за приречену історію тканину старої бюрократії, хто вільний від відставання мислення й ідей від щоденних вимог епохи, хто ще до виходу на арену вирішальних боїв проводить ясну межу між можливим і неможливим, конечним і достатнім, задуманим і неминучим, реальним і квазіреальним, головним і другорядним, вирішальним і не вирішальним, постійно чинним і переходовим, корінним і некорінним.

П. ВОЛОШИН

КУРЯЧА СЛІПОТА?

Є така хвороба на далекій півночі — в певну пору дня людина раптом втрачає зір і не здібна сама орієнтуватися. Така людина або йде з поводатарем, або, як вона замісто гонориста й не хоче визнати власної безпорадності та кликати когось на допомогу, приречена тикатися на осліп, ризикуючи зламати собі шию.

Чому саме це приходить на думку, коли спостерігаєш поведінку провідних діячів УККА в питанні співпраці українців з «Американським Комітетом Звільнення Надів Росії» та в питанні співпраці з новопосталим твором російських єдинонеділимців, т. зв. КЦАБ-ом. На тлі розмов про приїзд цілої делегації з УККА на чолі з п. Л. Добрянським до Європи спеціально для того щоб умовляти кола УНРади та всі українські політичні середовища пристати до акції Американського Комітету й КЦАБ-у, тяжко відпекатися від думки, що на діячів УККА напала своєрідна політична «куряча сліпота». А це готовання приїзду делегації є вислідом певної політики УККА й певних конкретних заходів його в напрямку приступлен-

хто не розтринькує свої (і без того обмежені) ресурси на дріб'язкові дурниці, на ковзання по поверхні, на відродження «ідей» минулих віків.

Бо революція — прорив греблі, за яким мусить бути заздалегідь прорите русло або, в усякому випадку, цілковита готовість до прокладання його в потрібному напрямку і з потрібною швидкістю, в іншому випадку стихія, що ринутиме, може затопити все навколо і піде лінією найменшого спротиву, після чого тяжко або й неможливі примусити її повернутися в бажане русло. А від того, що над місцем прориву пост фактум (та ще здалику!) виголошуватимуться прокляття на адресу первісних будівників греблі або на адресу тих, що підготували революційне русло, ніяким чином ніщо змінитися не може, як не змінилося з часів Лю того. Революція, коли від бувся прорив греблі, схожа на ідеально круглу кулю на ідеально рівному столі: досить прикласти до нього невелику силу, щоб він покотився. І ось тепер завдання: коли і в якому напрямку прикласти силу? В цьому й полягає одна з найважливіших якостей справжнього, а не самозваного революціонера. Цього і треба вчитися на досвіді історії і післяреволюційного життя. Тут — цілком не поле творчої діяльності для керівників. Тут — цілком не досліджена ділянка нашої історії.

Але, щоб революційний демократ був повноцінним і думаючим борцем, йому треба орієнтуватися в теорії, техніці, філософських системах, дипломатії, організації і господарства, своїх і потенційних супротивників. Велич майбутніх завдань наказує йому бути готовим прияти всякий «бій», усяку суперечку, всяку дискусію. Він мусить бути хоч би якоюсь мірою політиком і стратегом, тактиком і організатором, дипломатом і бійцем. Ніщо так не небезпечне для революційного демократа, як безпринциповість, ідеологічна посередність, хамелеонівське плавування із табору до табору, примітивний опортунізм, утилітаристичні замашки, «делячество» в головній політиці (під якою слід розуміти корінні інтереси націй і народів), поверховість і начитництво, розхрістана розпереданість і наполеонизанске позування, а також і гіперболізовані витівки, бо советська дійсність сама собою гірша за всяку брехню і жадних спрощень і гіперболізацій не потребує: вистачить говорити й писати про неї об'єктивно, щоб волосся піднялося догори.

Революційний демократ — відданий слуга народу. Його революційність означає рішучість доконати при-

ня до Американського Комітету й до КЦАБ-у. Ще якийсь час, до появи конкретного документу, можна було сумніватися в такій химерній поведінці УККА, що є ознакою певного політичного осліплення. Та ось перед нами КОМУНИКАТ УККА, друкований у газеті «СВОВОДА», в Нью-Йорку, де чорним по білому написано про все те, про що ходили тривожні чутки перед тим, туманні, невідомі разні й фантастичні. Цей комунікат — це документ і завдяки йому поведінка УККА зі сфери туманності (в сприйманні кожного українця) перейшла в сферу документальності, правдивості. Так, усі чутки про поведінку УККА — правдиві. Справді, УККА розмовляв і розмовляє з «Американським Комітетом Визволення Народів Росії». Справді, УККА в цих розмовах пішов на поступки ціною інтересів українського народу в ім'я інтересів т. зв. «приватних кіл» — адоторів єдиної й недільмої російської імперії, сиріч — в ім'я інтересів єдиної й неподільної російської імперії. Справді, УККА зробив це на власний копил, не спітавшись думки й волі єдиного українсь-

скорений перехід з імперіалізму до антиімперіалізму, з автократичної диктатури до вільної демократії, із державно-монополістичної централізації до революційно-демократичної децентралізації, із поневолення до розкріпачення, з однопартійної тиранії до повної і нічим не обмеженої свободи нереакційних партій, із війни до миру, із убозву до розкіту, від расизму до братерського, рівноправного, добровільного й квітучого існування вільних народів.

Іого демократичність означає відмову від протиставлення себе народові: він поза народом не існує; нічого не робить поза волею народу, на шкоду народові, супроти народу; не народ для революційного демократа, а революційний демократ для народу, не народ для революції, а революція для народу. Значить, корінні засади революційної демократії незмірно підносяться над реакційними «принципами» сталінізму, гітлеризму й інших тоталітарних систем. Значить, революційну демократію й імперіалізм не можна погодити, бо імперіалізм — це поширення, поширення — це знищення незалежності існуючих держав, знищення незалежності держав — це підпорядкування їхніх народів, підпорядкування ж народів — це контрреволюційна протидемократична дія.

Революційні демократи визначають свою головну політику, як вислів корінних інтересів своїх націй і народів,*) але визнають право на таке визначення і за іншими політичними течіями. Не вважають себе за монопольних володарів абсолютної істини. Вони ставляться з повагою до переконань інших і завжди ладні вдалися до мирно-демократичних суперечок, дискусій, логічних доказів і фактичних спростувань. Усередині революційно-демократичної правової держави панує цілковита свобода для опозиційної діяльності. Це означає, що в умовах еміграції революційні демократи мусять бути прихильники єдності лав, незалежно від переконань, що їх проповідують різні групи.

Нарешті, принадлежність до революційної демократії автоматично означає вимогу бути послідовним патріотом своєї батьківщини завжди, скрізь і за всяких обставин, однаке при неодмінній умові, що це відповідає її коріннім інтересам.

*) Революційна демократія — це не рух якоїсь однієї нації або одного народу. Вона має коріння в усіх народах ССР, а серед них і в російському.

Г. Т.

кого політичного центру на еміграції, УНРади, ані інших політичних груп, що до УНРади не входять, але стоять на позиціях протимосковських, протиімперіалістичних, на позиціях самостійницьких. Справді, УККА привласнив собі право говорити й діяти від імені українського народу самому, не рахуючись з тим, що вони, діячи з УККА, як громадяни американські, не мають чого говорити від імені українського народу. І нарешті — справді, на діячів з УККА напала політична «куряча сліпота» та кої сили, що вони згубили цілком орієнтацію і втратили почуття міри.

Як смів УККА йти на поступки «Американському Комитетові боротьби за свободу народів Росії», згоджуючись на плебісцит, та розбиватися навколо співпраці з КЦАБом, після дворічної боротьби УНРади і всіх українських середовищ проти т. зв. СОНР-у й проти Американського Комітету з його реакційною концепцією підпорядкування всіх народів ССР, а насамперед України, Москви? Всі українські середовища своєю одностайною поставою унеможливили існування СОНР-у, розвалили його, а УККА хоче підперти те все в новій формі КЦАБ-у, що ані на йоту не краща за СОНР. Українські політичні середовища, а надто кола УНРади заявили, що з Американським Комітетом не може бути співпраці доти, доки він підтримуватиме російський імперіалізм, доки він не змінить своєї політики, доки він не зрееться пропаганді плебісциту для народів, які той плебісцит давно відбули збройною рукою, а панове з УККА згоджуються й на плебісцит і на КЦАБ в ім'я якихось своїх комбінацій!

Що це за комбінації? Це дуже наївні комбінації. Комбінації сліпих «політиків», крайніх опортуністів, які справу українського визволення узяли від приватного Американського Комітету Клерка, а тепер Стівенса та від московського КЦАБ-у, створеного махровою російською реакцією на зразок пана Мельгунова, московського мракобіса й несамовитого єдинонеділімця.

Може панам з УККА була невідома поставка партій урядової коаліції, поставка УНРади й ПВО?

Ні, ця поставка була й є відома. Але вони уроїли собі, що вони єдині «політики», від яких все залежить. А ще вони уроїли, що їхня опортуністична гнучкошія «політики» є єдиноправельною, а вся решта — це «самодержство», мовляв один із чільних діячів УККА.

Найгірше, найприкріше і найдосадніше те, що ці діячі, на чолі з п. Добрянським, полізли в московську пастику п. п. Мельгунова й інших, підтримувану долярами Американського Комітету, вже повидавали певні політичні век селі іменем українського загалу й тепер хотіли б усіх інших нагинати до того доляром, фінансовим тиском, мовляв: підете за нашими вказівками й вимогами — дамо грошей (оті десять відсотків, що вони їх зобов'язалися колись давати УНРаді), не підете — не дамо грошей.

А ще найприкріше й найкомічніше те, що панове з УККА пруться до КЦАБ-у після того, як він уже постав, ба, більше того — як він ось-ось розвалиться скоро. Таке враження, що панове з УККА бояться повторення трагедії з покійним СОНР-ом і квапляться запобігти його розвалові. Не дай, Боже, аби українці знову прислужилися розпадові цілі бульби! Таке враження від дій УККА.

Іще одна прикра річ впадає в очі:

Найбільшими ентузіастами договорювання з «Американським Комітетом Звільнення Народів Росії» та ентузіастами приступлення до КЦАБ-у є кола клерикальникато-

лицькі, здавалося б, найсерапатистичніші, якщо вірити їхнім постійним, часом навіть гістеричним, декламаціям. Чи вони знову посліпли, що пішли на таку лінію? Каже мо «знову», бо маємо на увазі, що вже був приклад, коли такі непримиренні кола колись пішли на співпрацю з Денікіном, з Будьонним, з Врангелем, як деякі підписували колись федерацію гетьманської України з імперіалістичною Москвою.

У свою честь непереможному тяжіні до гріхопадіння діячі з УККА зовсім не хочуть рахуватися з настроями, думками й прагненнями нової з-підсоветської еміграції, бо вона для них є стримуючим гальмом, а вони цього стримуючого початку не хочуть.

Ну, що ж ми можемо на це сказати.

Ми можемо сказати так:

Дорогі панове! Якщо ви хочете повторити гірку науку договорювання з Денікінами й Врангелями, то будь ласка. Кожному вільно ламати собі в'язи. Якщо ви хочете домовлятися з Мельгуновими та Байдалаковими, — то будь ласка, вільному воля. Якщо ви хочете без бою здати українські самостійницькі позиції панам з «Американського Комітету Звільнення Народів Росії» й залізі в комплекс «старшого брата», — теж будь ласка. Якщо вам сверблять долоні, загіпнотизовані американськими долярами, — теж будь ласка простягайте їх, хапайте ті доляри й тримайте цупко.

Але робіть усі ці політичні неподобства власним іменем, а не нашим, не іменем української політичної еміграції, не іменем українського народу, бо говорити його іменем не іменем українського народу, бо говорили його іменем таким способом ви не маєте жадного права. Говоріть іменем приватних, опанованих політичною «курячою сліпотою» політиків з УККА. І то тих, що мають у самому УККА більшість лише на один чи два голоси.

Панове з УККА мусять усвідомити, що доти, доки Американський Комітет не змінить своєї концепції щодо майбутнього переустрою сходу Європи, доти, доки він не рахуватиметься з інтересами неросійських народів і не визнаватиме за ними «зорги» право на самостійність і державну незалежність, а зокрема щодо України, яка нині навіть входить до складу ОН, — доти загаданий Комітет є й буде знаряддям російського імперіалізму, далеким від демократії, як сонце від землі, хоч би навіть його її штитував сам державний департамент, чи то «приватні кола». А значить — доти українські національні політичні сили й політична репрезентація українського народу на жадну співпрацю з таким Комітетом не мусять іти, якщо не хочуть укоротити життя політичним самогубством. Це раз. І два:

Доти, доки будуть різні СОНР-и і КЦАБ-и творитися на тому захланно-московському принципі, що ми його бачили в основі СОНР-у, а тепер КЦАБ-у, — на принципі «зорги» заданої вищоти й абсолютної переваги росіян та підпорядкування їм усіх інших, — доти жаден чесний українець, якому дорогі інтереси народу свого, на співпрацю з ними піти не зможе. І не сміс.

Так різняться наші погляди.

Зрештою, істину викристалізовується часто в здоровій прямій дискусії. Для цього панове з УККА хочуть приїхати до Європи, щоб нажилити нас на свій бік.

Що ж. Добре. Раді бачити й чути.

Приїжджаєте, панове! Поговоримо!

«Вірність — основа не лише родинного життя.
Вірність ідеям є підставою внутрішньої сили ширших
громадських об'єднань, до національного вилучно.»

Симон ПЕТЛЮРА

Ф. ГАЄНКО

Чому самостійність, а не федерація.

I. Загальні зауваги

Двадцятий вік був віком пробудження національної свідомості багатьох поневолених народів. Слаба і квота в своїх початках, переслідувана і часто загнана в підпілля в своему самоствердженні і зрості, вона стає грізною пересторогою для пануючих націй на початку ХХ-го віку.

Двадцятий вік, поряд з його трагічними датами мирових катализмів, має і свої світлі сторінки. Це вік усамостійнення колись поневолених чи залежних народів. Цей процес усамостійнення, чи усунення будь-якої залежності ще не закінчений. Він в повному розгарі в Азії і на Близькому Сході. Народи ССРР, задавлені найжахливішим терором, чекають лише нагоди, щоб викинуты на смітник історії гальванізований большевиками труп російської імперії.

Балаки про відмінні національної суверенності, ріжні проекти Континентальних Сполучених Штатів покищо лишаються лише добрими побажаннями.

Світ шукає інших форм співжиття і коли що находить (Ліга Націй, Об'єднані Нації, Атлантичний Пакт і пізніше Об'єднана Європа) то лише на базі національної суверенності, де нема молодших і старших, народів з історичним післанництвом і без нього, народів з певними економічними (хліб, нафта, вугілля) чи територіальними (вихід до моря, незамерзаючі порти) потребами і народів за рахунок яких ці потреби задоволяються.

Українська політична думка вічим не виламується з цього загадьносвітового політичного напрямку. Вона твердо і одностайно стоїть на позиції української державності. В той же час, вона не відкидає можливості ріжніх союзів і федерацій, за умови, що Україна в такому союзі чи федерації буде чинником рівнорядним, що поступка часткою своєї суверенності буде однакова для всіх її партнерів.

Росія, що на протязі значного історичного періоду посадила основні наші терени, не визнає засад Атлантическої Хартії. Представники її тут в еміграції докладають всіх зусиль, щоб ідею, так званої історичної Росії, зробити загальноприйняттою, хоч на фоні світової політичної тенденції вона є пічим іншим, як анахронізмом, але тим упертіше вона висувається і захищається. Звідси вони намагаються говорити не тільки від російського народу, але й від всіх поневолених народів, твердячи, що інтереси цих народів пічим не різняться від інтересів російського народу і що їх вони вповні заступають. Коли ж представники цих народів починають протестувати проти такого трактування їх народів, то таких людей росіяни називають сепаратистами (маючи на увазі своє, російське поняття сепаратизму), а все що вони говорять в обороні своїх народів, це мов результат їх крайнього шовінізму. Росіяни цілком поважно говорять про свою певну місію щодо поневолених народів, і пізніше щодо розвитку цілого світу, а звідси несправедливість і образливість для них творити антибольшевицькі об'єднання на рівних правах з поневоленими народами.

Дивним і не зрозумілим вдається твердження росіян про особливе значіння російського народу в антибольшевицькій боротьбі, при повному замовчуванні значіння в цій боротьбі поневолених народів. Настирливе до нудоти повторення, що рішаючий фактор в антибольшевицькій боротьбі це російський народ, що коли західні демократії не гарантують на майбутнє панування росіян на всьому терені колишньої російської імперії (офіційно це іменується гарантувати щільність історичної Росії), то немає чого розпочинати боротьбу проти Сталіна, бо вона зарані засуджена на провал і приведе до перемоги комунізму у всьому світі. Ця зарозумілість російської політичної еміграції іноді переливається через край. Чим, крім хвальковитості, можна назвати таке

їх категоричне твердження: „можна з математичною точністю сказати, що в майбутній війні переможе той, на чий бік ставе російський народ“ (І. Солов'єв), або ще — „спілка з російським народом це не один із варіантів рятунку світу, а єдина („єдинственна“) можливість“. („Посес“ 17.6.51 р.). Не важко віднайти джерело такої хвальковитості. Вона походить з крикливі російсько-большевицької пропаганди, за якою: „російський народ, і лише він відіграв рішаючу роль в перемозі над Німеччиною і Японією“.

Подібні твердження роблять малу прислугу російському народові, та це мало турбує російську еміграцію, вона, в засліпленні величю своєї імперії, не помічає того факту, що своє власне імперіалістичне тавро вона чіплює всю му російському народові. Що ж до рішаючої ролі російського народу в боротьбі з большевизмом, то постава росіян в часи II-ої світової війни недас жадних підстав на таке твердження, тоді як поневолені народи дали багато доказів активної боротьби прти Сталіна. Досить сказати, що вся партізанка організована і ведена росіянами була лише просоветською, тоді як партізанка організована і ведена іншими народами ССРР була і противгітлерівською, і явно антисоветською. Та з рештою і вся діяльність російської еміграції недвозначно вказує, що вона протисталінська лише постільки посکільки.

Що абсолютна більшість російської еміграції є імперіалістичною і шовіністичною свідчить не тільки їх постава щодо перосійських народів, але і програми їхніх політичних партій. І праві — „НТС“ і ліві — „СБОРН“ в своїх програмах передбачають, що „Майбутня Росія (мається на увазі вся територія колишньої російської імперії) має бути національною по формі і змісту.“ та що майбутня Росія „наслідуватиме тисячілітні традиції російської імперії.“ Що це означає на практиці, ми не російські народи, дуже добре знаємо.

Російська еміграційна преса вся і без винятку гостро виступає проти самостійності України, при чому, піколи не дає близького висвітлення, чому вона займає таку, а не іншу позицію. Посилання на спільне історичне минуле не є аргументом, тим більше, що для України воно було „чорніше чорної землі“. Зовсім анекдотично виглядає посилання на те, що колись з одного „котялка баланду“ хльобали, чи разом в штанах вошли годували. І нарешті останнє: Україна як самостійна держава довго не проіснує, бо її окупує хтось інший.

Оце власне і весь арсенал аргументів з якими росіяни виступають проти нас. Така позиція російської преси не випадкова. Вона свідома того, що детальне висвітлення своїх намірів і інтересів буде діяти на українців відштовхуюче і через те, все що росіяни вивуть і говорять на що тему повне перекручень і фальсифікації. Коли ж обширебти всю словесну луску цих аргументів, то виявиться, що Україна потрібна Росії як база її економічної і військової потужності. Без України Росія зразу жтратить своє першорядне становище серед світових потуг. Крім того, Україна є тереном надзвичайної стратегічної важливи. Це випадкова база Росії, колись проти Отоманської імперії і Кавказу, пізіше проти Західної Європи. Україна входить в той самтарій простір, яким Росія оточила свої етнографічні терени і на яких вона зводила порахувки з своїми імперіалістичними противниками. І український народ найбільш витерпів від цих, ведених Росією, війн. І тому немає нічого дивного, що російські імперіалісти виявляють таку затвість в українському питанні.

Питання про те, що Україна є країною поневоленою і експлоатованою як економічно так і політично російська

преса категорично заперечує, в кращому випадку промовчує або просто фальшес наявний стан речей. Росіяни твердять, що „в ССР всі народи, в тому числі й російський, в однаковій мірі поневолені комунізмом”, або „російський народ є першою і найбільшою жертвою комунізму”. Скільки тут цинізму і фальші? А це твердження повторюється всією російською пресою безперервно при любій нагоді не числячись з тим, що вся політична і економічна практика щодо всіх російських народів в ССР є в кричущому протиріччі з таким твердженням. Після організації штучного голоду в окремих республіках і областях, після ліквідації цілих республік і національних іє російських областей шляхом депортації на північ, а то й просто фізичного ищення цілих народів, після сталінської „здравії“ російському народові, після піднесення цього народу до рівня народу взірця і провідника, твердити так можуть лише непоправні імперіалісти.

Україна була, є і російські імперіалисти намагаються залишити її надалі колонією Росії. Вся словесна еквілібрістика росіян, разом з наведеними аргументами, є лише димовою завісою, за якою лишається під гола, страшна правда. Але знов таки, незважаючи на всю очевидність колоніального становища України, незважаючи на прямі і незаперечні факти підтвердилими науковими розвідками, ця істинна найбільш приховується і найбільш заперечується росіянами. Більше того, російська публіцистика перевинена твердженнями, що Україна лише користала зі свого становища в Росії. І навіть ще більше, що український народ настільки зжився з народом російським, що зовсім обливши думки про свою державну незалежність. Ця фальш цілком заперечується не тільки побіжним переглядом української історії (якої росіяни не хотіть знати), але навіть дедуктивно наявністю історичними практиками російських вчених. Та навіть А. Пушкін, пишучи свою „Полтаву“ і будучи підком в половині офіційної російської історичної версії, своїм талантом відчув, що все то так, як та офіційна російська історична версія твердить і на перекір заявив, що „Україна глухо волновалась“. Але все це мало обходити росіян. Російські імперіалисти діють за большевицьким девізом — „діль викрадає засоби“. Але „вітчоме сумнівна“ могли вони заявiti, що „УПА... це не армія українського сепаратизму, а армія російського антибольшевизму.“ („Посез“ за 22. 1. 50 р.).

Против українську кампанію веде вся російська преса з подвіговою завзятістю, але найбільшу неперебірливість в засобах виявив І. Солов'єв в своїй газеті „Наша Страна“. Чого там тільки ви виписувалося. І що Т. Шевченко пінкий поет, і що перш чим говорити з українцями — Петлюра і Коноval'ців / на шабашницю, винайдеві там спеціальні сепаратні шабашниці, грозилися нам ліхтарними стовбами, та ще де... в Києві і ще сила всякої несусвітності. Але за останній рік, під лаври головного жреця в українокерстві рішили перебрати заправили з „Нового Рус. Слова“. З цією метою, в минулому році, там було започатковано цілу серію статтів з українського питання з претензією на дискусійність при безсторонності редакції. Які не була бесторонність, показують статті писані самим головним редактором цієї газети п. Вайбаумом. Доброю ілюстрацією цієї „бесторонності“ є також і те, що статті українських авторів з поважними контрагументами просто не друкувалися, щоб потім заявити — українські сепаратисти мовчать, бо не мають аргументів.

„Гвоздем“ против української кампанії буде стаття „українця“ п. А. Дікого — „Оккупованая Україна — одинений міф“, яку він зухвало починає: „...нікто не вистає разбіті наелений міф об „Оккупованій Україні“ і тут він виліває всю свою жовч на ненависних сепаратистів. Що для пайбруднішої роботи росіяни вживають

„інородців“, пе давно відомо. Зрештою же вже чули про один такий міф проголошений тож нашим земляком В. Шульгіним, а саме „Міф ХХ-го века — Україна“, а за сьогодні, вавіть монархістичні зубри візнають, що не дaleко не міф і що з Україною треба якось рахуватись. В своєму міфі п. Дікій нагородив „сорок бочок арестантів“, попересямкував і поставив на вола історичні факти, та все що він хотів довести так і вишилося міфом. Він пише, що в 1654 році Лівобережна Україна добровільно приєдналася до Москви, одноголосно склалиши віс на Переяславській Раді. А де була Переяславську Раду Хмельницький прибув як із! Поділля, де стояв зі своїм військом. Але Дікому потрібна була фальш, щоб затушкувати той факт, що Москва вже в 1667 році зрадила Україну і почала ділити її землі з Польщею. Далі п. Дікій пише, що український народ заруге проголосував за спільнє державне життя з народом російським не підтримавши повстання Мазепи. Більше того, що він мовляв, активно боровся проти Мазепи, бо якраз українські полки Прилуцький і Ніжинський переслідували Мазепу. Це вже ці полки і половина 20000-и армію пішли під Переяславлью за 120 км. від Полтави. Тільки чому вони були під командою Меньшикова?

Коли ж ходить про не сфальсовану історичну правду, то перемога під Полтавою була перемогою в верші чергу над Україною. Так її розшиювали сучасники в Західній Європі, так її розшиювала і тодіння Москва. Коли український народ не підтримував Мазепу, то чи не скаже п. Дікій зашо було виправдано все населення столичного міста Батуринна, зашо було виправдано за ваказом Петра I. все населення з дітьми і старими вісільх сел на Роменщині, де зумівало військо Карла XII і то вже по Полтавській битві? Т. Шевченко так згадує під період у вірші „Іржавець“: „Кобзарі вам розказали... про люті карі, що ляхи нам завдавали, як нас розчиняли. Що ж діялось по Шведчині, — то вони б злікались, оніжі б з переляку. Отак її (Україну) воєводи Петрові собаки рвали, гризли...“ Це очевидно за те, що український народ не підтримував повстання Мазепи. Або далі п. Дікій твердить, що не москалі, а чисто український уряд Коцюбинського заставив тікати Петлюру з Києва. А чи відомо п. Дікому чим і під чим протекторатом був сформований цей „чисто український“ уряд і на чиїх багнетах він прийшов до Києва? Але у п. Дікого закоротка пам'ять, щоб згадати хоч той перший ваказ, яким Мурavyov словіщав він про свій прихід. А в цьому говорилося: „Советську владу ми несемо з далекої півночі на містах своїх багнетів і всесмірно підтримуємо І слово нашіх багнетів“.

Може п. Дікій скаже що й Любільський уряд прайшов до влади за допомогою польського народу, що й комуристичний переворот в Празі зроблений по волі чеського народу, адже його робив „чисто чеський“ уряд Готвальда. Ні польська еміграція, ні чеська не роблять такого вакзу на свої народи. А що такий ізклеп робить за український народ „гаспадів“ Дікій, то не явше свідчить що він і кому служить. До речі, правлад із сателітами. В світовій пресі є багато повідомлень про те, що ССР безоглядно експлуатує сателітів. Так, чеська важка промисловість, польська текстильна промисловість завантажені совітськими замовами і працюють на совітській своріні, яку ССР поставляє по досить високі ціні, толі як готову продукцію забирає за відносно низькими цінами. Отже те саме, що Москва робить з Україною тільки в оберненому порядку. І вже вони аналогія з шлезьким вугіллям, яке вивозиться в ССР за цінами, що є вищі собівартості.

Ця політика щодо сателітів, а всередині ССР щодо окремих республік, є дуже доброю ілюстрацією до одного із тверджень російської еміграції, а саме, про інтернаціональ-

ну суть російського большевизму. В тім то й річ, що інтернаціоналізм російський большевизм давно відкинув, зробивши з нього лише фіговий листок, а сам запрігся в шори російського націоналізму і імперіалізму. Алже не інтернаціоналізм, а якраз російський імперіалізм ССР заставив Тіто шукати підтримки в капіталістичному Заході. Практика російського большевизму і большевизму Тіто наочно довела, що національні інтереси народів перемагають інтернаціональні постулати. І даремно російська еміграція намагається переконати захід, що це мов лише тактичний підвох Московського Політбюро. Шкода пропа. Московський імперіалізм з його 500-літньою практикою виявився куди сильніший від інтернаціонального большевизму, який став лише слухнявим знаряддям московської політики.

Українські комуністи (Шумський, Гринько, Сиринник, Волобусев, Хвильовий) поставлені перед фактом колоніяльного визиску України, пробували використати інтернаціоналізм в боротьбі проти великих апетитів російського імперіалізму, але зуби цього останнього виявилися куди гострішими. На жаль українські комуністи не мали можливості, такої хоч би, яку мав Тіто, щоб поставити спротив російському імперіалізму і один по одному гинути в московській м'ясорубці. Приклад України безперечно був урахований Тітом і послужив для нього доброю науковою.

II. Чим Україна була для царської Росії і чим вона є для Росії — ССР.

Як відомо, характерною ознакою колоніального стаю новища країни є: повна господарська і адміністратива залежність від метрополії, спеціалізація на виробництві певних гатунків сировини чи півфабрикатів, які постачаються метрополії для дальшої переробки, затримка розвитку обробкої промисловості, що зосерджується в межах метрополії і паралельно прямий грабунок частини народного прибутку колонії на користь метрополії.

Коли проаналізувати економіку України і господарські взаємини України з Росією, то найдемо всі ці компоненти в наявності. Досить поглянути на мережу залізниць в Україні, на розміщення промисловості і характер її продукції, щоб ствердити, що Україна не являє собою господарської цілості, а є додатком ціннічної метрополії.

Царська Росія абсолютно не дбала за промисловий розвиток України. Роля в цьому її зводилася до видачі дозволів на концесії закордонному капіталові, який по хижакському розробляючи українські копалини, пильнував лише висоту зиску і не думав про добро даного народу. Російські каштали вкладалися в межах метрополії (Центральний Промисловий Район, Петербург та Урал).

Советська Росія виявила ще менше піклування про промисловий розвиток України. Взявши українську промисловість під своє керівництво вона дбала про найінтенсивніше використання сировинних ресурсів України та використовувала її як базу для індустріалізації метрополії і розбудови своєї залізничної мережі. З цією метою поширювалися підприємства важкої промисловості. На заході українських господарників, щодо комплексного розвитку української промисловості вкладалося категоричне вето. Більше того, теперішня політика Москви направлена на обмеження промислового розвитку України. Такі великі будови, як Дніпрорудсталь, Ново-Краматорський завод, заводи тракторів і турбін в Харкові, якими часто козирас Москва щоб довести, що ніякого упослідження України немає, складають лише незначну долю того, що було збудовано в РСФСР. Це видно з того, що незважаючи на ці будови, доля України в загальній вартості промислової продукції ССР знижується. В тридцятіх роках вона ще була на рівні 20%, в 1937 р. вона знизилась до 18%, а за сьогодні, не зважаючи на приєднання Західноукраїнських земель, вона виносить ще більше 15%.

Хоч Росія прийняла назву ССР, та по суті вона не перестала бути імперією. Досить переглянути бюджет ССР в його пляві, чи виконанні за буль який рік, щоб ствердити, що не бюджет імперський, бо він навіть не наближається до суми бюджетів так званих Союзних Республік.

Росія-ССР Так зв. Союзні Республіки, В мільярдах карбованців.

1947 рік	Викочаная	361,2	36,5
1948 рік	План	387,9	38,7

Отже сума бюджетів так зв. Союзних Республік (фактично поневолених народів) в бюджеті ССР складає лише 10%, а це означає, що всі економічні ресурси країни знаходяться в руках Москви, яка використовує її в своїх інтересах. Такою концептуацією економічних ресурсів не розпоряджала жодна імперія в світі.

Українська промисловість зосереджена в певних локальних районах, в основному базуючись на сировинних ресурсах, тоді як вся решта території України в промисловому розвитку є буквально диким полем. Не змінили цього явно колоніяльного становища України і совети. Кошти на колосальні капіталовкладання в промисловість ССР, стягалися в значній мірі з України. Для прикладу наведемо одне порівняння. Українське місто Полтава і російське місто Вороніж до революції займали однакове становище в своєму промисловому розвитку. За роки советської влади російський Вороніж виріс у значний промисловий центр, тоді як українська Полтава в своєму промисловому розвитку майже не змінилася.

Україна продуктує 65 відс. металу, а потома вага її в продукції машин та металовиробів дорівнює лише 18%. Якою господарською доцільністю можна пояснити те, що цвяхи, дріт та прості металовироби з чавуну і сталі Україна мусить довозити з Московського Промислового району? Якою господарською доцільністю пояснити шалений зрост металообробної промисловості Москви, що за свідченням Щербакова на вісімнадцятому з'їзді ВКП(б) вона вже в 1938 році у 65 разів перевищувала рівень 1913 року. Хіба не люксусом для Москви є мартенівські і прокатні цехи, що працюють на українській сировині. І це при крайнім перевантаженні української залізничної мережі в північному напрямку. Але Москву це мало турбус. За рахунок України вона може собі дозволити на будівництво спеціальної, так званої понадмагістралі (Донбас-Валуйки-Москва), для вивозу з України металу і вугілля.

Металургійна і вугільна промисловість України працюють на величезних дотаціях, бо метрополії потрібен дешевий метал і вугілля для її широкої індустриалізації і військової промисловості. Кошти ж для дотацій Москва стягає з України шляхом хижакської експлоатації українського селянства. Всі заходи українських господарів зробили свою промисловість бездотаційною винищеною на гострій сиротиз Москви, а такі господарінки усуваються, а частіше об'являються ворогами народу і зникають в хатах НКВД. (Макаєнко — директор Кам'янського, Гвахарія — директор Макіївського металургійних заводів).

До війни Україна не мала жодного автомобільного заводу. Всі заходи і досягнення про доцільність побудови такого заводу зустрічали рішуче заперечення Москви. Хіба не іронією є те, що найбільший в ССР завод феромагніту, який працює цілком на никопольській руді, збудовано... на Уралі в Свердловському.

Вся промисловість зброй зосереджена в межах Росії. Україна маючи широку мережу авіаліній, мала лише один завод експериментального літакобудівництва. За тридцять років советського панування в Україні не збудовано жодної залізничної лінії і майже відсутнє будівництво.

Україна є величезним продуcentом с-господарського збіжжя, але потома вага її харчової промисловості складає лише 16%, отже продукти сільського-господарства виво-

П. ВЕРОВСЬКИЙ

„Шлях до Європи — через Азію“

(Порядком дискусії).

На протязі 2-х років деякі політики, представники демократичних країн, іхня преса і радіо говорять про те, що ОН дали комуністам в Кореї виничного япаса, назавжди відбили в них охоту до агресивних дій.

Але поведінка двох делегацій в Паньмуджоні і від'ємні наслідки безкінцевих переговорів про перемир'я в Кореї мабуть це спростовують.

Хіба переможені коли небудь в світі так північно, довго і безкарно глузували над переможцями? Проаналізуєм всебічно це питання і зробимо відповідні висновки. В свій

затежа в не переробленому вигляді, а на цьому народне господарство України всеє величезні збитки.

Загальновідома хижакська політика щодо сільського господарства всім своїм тягарем давить українського селянину. Посилання на те, що вона однакова і в межах Росії, отже в однаковій мірі душить і російського селянину, є простим замілюванням очей. Бо основна маса товарного хліба стягається якраз з України, тоді як селянство Росії ледве задоволяє свої потреби. Український селянин зі всією сім'єю привріплений до колгоспу. Гроши на одяг, взуття, податки, державні позики він може добути лише за вироблений і проданий тільки державі хліб (ціною один карбованець за пуд пшениці), тоді як в Росії частина сім'ї, а частіше сам господар займається так званим „відхожим промислом“, чи кустарництвом, чим і покривають грошові видатки сім'ї. Отже, коли прийняти до уваги, що для основної маси українського селянства єдиним джерелом прибутків є сільське господарство, а для основної маси російського селянства воно є лише одним із джерел, то ясно, що міра експлоатації селянства в СССР далеко не однакова.

Прямий грабунок частини народного прибутку України — колонії метрополією — Росією здійснюється по двох напрямках. Перший і основний засіб експлоатації України переводиться через нормальний товарообіг, який через неурівноваженність цін був все на користь Росії. Розмір цього визиску, тобто яку частину свого національно прибутку Україна безповоротно втрачала, не удається точно встановити, бо Україна з Росією не мала і не має такого кордону, отже відсутні статистичні дані. Зате на конкретних прикладах це легко доводиться. Наприклад, за часів царя всі текстильні вироби, яких Україна споживала на 160-180 мільйонів карбованців річно, постачала прямусово Росія, а на світових ринках ці товари можна було купити за далеко низчими цінами при кращій їх якості. Або за советських часів вівозиться з України на мільйони карбованців вугілля, чавун, сталь, марганець, хліб, цукор за цінами, що є далеко низчі собівартості, тоді як промислові товари з Росії постачаються за цінами, що в десятки разів перевищують собівартість.

Д. Кеннан порівнюючи Україну з Пенсильванією безперечно не мав на увазі цей бік взаємної України з Росією. Йому певно і в голову не могло прийти, що з Пенсильванії можна стягти 200 міль. доларів річно понад те, що цей штат мусить внести до загальнодержавної скарбниці. А як побачимо далі такі стягання з України робилися дореволюційною Росією і робляться тепер Росією-ССР.

Другий засіб експлоатації України здійснюється шляхом прямого фінансового визиску. Цей визиск можна точно встановити як за царських так і советських часів. Він іде через надмірне оподаткування українського населення, яке за урядовими статистичними даними царської Росії в Україні все було вище чим у Росії, тоді як витрати цих податкових зборів на душу населення в Україні були знач-

чес засновник поліційно-рабської советської російської імперії Ленін висловив характерну для большевізької стратегії думку „Шлях до Європи для комунізму веде через Азію“. Не треба бути великим політиком, щоб зрозуміти зміст цього гасла, особливо після того, як Сталін почав переводити його в життя в Китаї по закінченні 2-ї світової війни. А тому зрозуміло, що всі військові і політичні події в Азії відбуваються за планом Москви і на вимогу Москви; отже держармом всіх подій в Азії є Сталін. Але для оволодіння Азією, як трампліном до Європи, потрібні реальні сили, або

но менші відмінно в Росії. Не важко зображені де те джерело, що давало можливість Росії на такі перевітрати на своїх корінних теренах. Але щоб бути цілком об'єктивними відмінимось що говорять про це баукові праці написані на підставі матеріалів урядової статистики.

В кінці минулого століття київський професор Н. Яснопольський видав каштальну працю в трьох томах про географічний розподіл державних прибутків і видатків Російської імперії, використавши для цього статистичні дані за 50 років. В цій праці проф. Н. Яснопольський показав, що Україна 20-25% своїх фінансових надходжень видавала поза свої межі в першу чергу на користь Петербургської і Московської губернії.

Пізніші дослідники (М. Порш, Н. Соколов, П. Майлев) приходили до тих же висновків. М. Порш в праці „Україна в державному бюджеті Росії“ подає такі сумарні дані за період в 13 років (1898-1910):

Прибутки в Україні 5894,8 міл. карб.

Видатки в Україні 3289, 6 міл. карб.

Отже 2605, 2 міл. карб. пішло поза межі України, що пересічно на рік складає 200 міл. карб. Щоб уявити що це за сума вкажемо, що будівництво середнього машинного заводу коштує 25 міл. карб. Але ці 200 міл. річно складають лише незначну частину того зиску, який Росія стягає з України. Уесь зиск, це колосальний дань, яку складає Україна на віттар російської державності. Ось чому наш народ, посідаючи найбагатіші в Європі простори, не мав того, що він міг і в праві був мати (добри дороги, густу мережу залізниць, упорядковані міста, добре школи, лікарні) і змушений був жити в приміщиках, соломою критих, мазанках. І ось чому український народ траге самостійності.

Не змінилося становище України і за большевицьких часів. Проф. В. Доброгаев на основі праць видавших Держпланом УССР, побудував так званий територіальний бюджет, де врахував всі ті видатки, які Україна мала нести коли б була незалежною державою. Але і проф. В. Доброгаев (Див. його стат. в журналі „Хозяйство України“ ч-2 за 1927 р.) прийшов до висновку, що і тоді Україна мала б резерву у своему бюджеті для 1925/26 господарчого року 24,5%, а для 1926/27 р. 24,2%, яку забрала Москва на свою користь. Як бачимо ці відчислення у відсотках дорівнюють тим, що навів проф. Яснопольський, а це звичайно, що за советів фінансовий визиск України ще збільшився. Аналізуючи цифри першої п'ятирічки сумі висновки робить і проф. М. Волобуев. Він констатує, що колоніальна залежність України за советів лише посилюється, що гасла національного визволення привнічених націй залишились не здійсненими і далі обґрутовує потребу виходу України з СССР. Членство наше в СССР, писав проф. Волобуев комп'юте нам задорого.

(Продовження в наступному числі)

безсилля демократії. Це й диктує Москві певну політично-військову стратегію і тактику в Азії, чого віяк не можуть або нехочать зрозуміти військовики і політичні діячі різних партій демократичного бльоску. На що ж розраховують і на що спираються в під боротьбі за Азію большевики й демократи і які вона (боротьба) прийме форми надалі? Для большевицького штабу ясно, що при сучасному співвідношенню військових сил, економіки, при сучасних властивах советських і сателітів армій (крім китайських), лобову битву в Европі вони програють, а тому Москва віколя не наважиться на однверту «гресю» в Азії, бо незамаскований напад на першу ліпшу державу неминуче виклике передчасну війну в Европі, а значить і смертельну поразку большевизму. А тому Совети в Европі готуються не до нападу а до оборони. Але заже і наїво будо б сподіватися, що большевики припинять боротьбу за досягнення своєї кінцевої цілі — панування над усім світом. Доки буде існувати советсько-російська імперія, доти все людство буде трястись в лихоманці страху за своє життя і добробут.

Якими ж засобами московська кліка веде зараз і буде вести в майбутньому боротьбу в Азії за досягнення своєї мети?

Спочатку працюємо ось таку карикатуру: сидить Сталін із своїм лжурою Мао-Тсе-Туном на березі Жовтого Моря і ловить рибу. Сталін з вудкою, а Мао-Тсе-Тун з підсачкою. (Він вдвос менше Сталіна). На гачку Корея. За гачок входилася велика риба під назвою ОН. (Вона більша за Сталіна). Сталін різними маніпуляціями намагається її висплюжити, щоб потім витягти з води, а Мао-Тсе-Тун безпорадно намагається підхопити її підсачкою. Нарешті Сталін каже до риби: „Якщо мені не пощастиТЬ тебе витягти, то тобі віколя не пощастиТЬ відірватись“. В дійсності так воно й є. Політики з демократичного табору підзвичайно раділи „помільці“ Сталін, яку він вібіто зробив, наказавши Маліку бойкотувати засідання Ради Безпеки під час нападу на Південну Корею, що спричинилося до вступу Америки у війну в Кореї. І вже два роки вони твердять про те, яку вібіто велику військову і морально-ідеологічну поразку потерпів комунізм в Кореї, завдяки противіям ОН й особливо США. Але майбутня історія доведе, що сталінський штаб для досягнення своїх цілей в Азії давно вже заплянував витягти Америку в війну з Китаем і що провокаційний напад на Південну Корею 25. червня 1950 р., а потім і напад китайських комуністичних військ на війська ОН в Кореї було організовано Москвою з тою ж метою (витягти Америку в війну з Китаем) і нарешті відмовлення представника СССР Маліка прибути на засідання Ради Безпеки 27. червня 1950 р. мабуть було не помилкою, а зроблене наявисне, щоб не перешкодити Америці встретити у війну з Китаем. Себто, скойлось те, чого хотів і чого хоче Сталін.

Якого ж значення в московських планах захвата Азії надається війні Америки та інших держав з комуністичним Китаем? На нашу думку, найголовнішого, бо: 1) Ця війна не дасть змоги демократичному бльокові зосередити великі військові сили в Европі для вчинівного удару в саме серце большевизму. 2) Вже тепер війна в Кореї знищує велику кількість вояків і поглинає величезні матеріальні ресурси воюючих країн, а особливо Америки. 3) Знижує рівень матеріального добробуту і гнітіче впливає на психику населення. 4) І нарешті затяжна війна (якою вона має бути в Кореї й Індокитаї) приведе до економічного й політичного краху воюючі країн. Те, що діється зараз там, є лише початок великої пожежі, яку Москва заплянувала розмушати в різних точках Азії та Близького Сходу у відповідний момент для здійснення

ленінського гасла-заповіту „Шлях до Европи — через Азію“.

Вже зараз, після двох років боротьби з комуністичними арміями в Кореї, Індокитаї і Малай та посиленого озброєння в Европі, економічне становище Франції і Англії не є першорядним. І Це ж в умовах, коли проти півмільйона примітивно озброєних китайських вояків у Кореї всюють 20 держав ОН, а в Індокитаї і в Малай проти невеликих груп комуністичних партизан борються без особливих успіхів десятки й сотні тисяч регулярних військ.

А що ж буде, коли большевики будуть вести ці війни ще п'ять або десять років і кинуть в дію в різних точках Азії під плащом „добровольців-партизан“ ще два-три або й більше мільйонів добре вишколених і краще озброєних вояків? А як ще сліди додати підривну діяльність п'ятаків колон в тілу демократичних країн та прокомуїстичну тактику стадіонних поплентачів — різних Ненні, Бевана тощо та інших чисельних послідовників, як також і давній політику перського уряду, яка ва руку комуністам, — то шанси Сталіна на перемогу будуть високі. І вони будуть рость, якщо уряди демократичних країн не відмовляться від боязкої, запобігливої політики щодо Москви, її комуністів, коли вони дівше будуть гасити комуністичні пожежі по різних точках земної кулі замість того, щоб раз на завжди знищити підпалювача.

Уряди демократичних країн, здається, вже зрозуміли, що вони вловилися на гачок Сталіна, й силкуються відірватись від Кореї за всіку ціну. І здається, що якби ОН одержали реальну гарантію від Москви в тому, що після примусової депатріації всіх полонених (вояків комуністичної армії) війна в Кореї закінчиться назавжди, і що совети віколі і нігде війни не почнуть, то полові були би видані, щоб врятувати своїх половинних і сотні тисяч тих вояків, які ще загинуть за довгі роки війни. Та тієї гарантії немає і не може бути. Здається, ОН твердо зрозуміли істину, що Сталін віколя не відмовиться від мети оволодіти всім світом, а тому не відмовиться й від усіх тих методів боротьби, які провадить його до цієї цілі. Іншими словами, доки існує Советська імперія, доти не буде миру на землі (а значить і в Кореї), не буде об'єднання Німеччини, не буде загального розброєння, не будуть повернуті сотні тисяч німецьких і японських полонених і греківських дітей, і нікому ніде не буде спокою бо все те протирічить інтересам і плянам Москви. А тому різні конференції, засідання, декларації і поті для вирішення цих питань є лише політичною грою.

Скажу, що, мовляв, якщо довга війна може привести до економічного і політичного краху заможніх країн, то здавалося б, що цей крах повинен наступити значно раніше у більших державах, як Советський Союз чи Китай.

Цей логічний висновок неможливо прикладти до підсоветських країн з тієї простої причини, що там абсолютно неможливий будьякий протест чи вияв незадоволення з боку населення навіть у випадках таких тяжких загальних страждань, як організований голод, війна, безробіття, військ, тощо. А китайці до гого-ж виявляють особливу витривалість і невибагливість, терпеливість, байдуже ставлення до смерті і здатність з тупою покорою воявати все своє життя за жменю рижу. А загибелі китайських вояків на фронтах, а чи десятків мільйонів населення від голоду чи від терору майже ніхто й не помічає, бо такі втрати річкою не перевищують навіть приводного приросту населення цієї колосальної країни.

Ролі Советського Союзу і Китаю в боротьбі за Азію визначені очевидно певною умовою, за якою Москва повинна постачати китайським арміям зброю, літаки і підводні човни, а Мао-Тсе-Тун зобов'язаний надсилати „добровольців-партизан“ в певні місця і в певній кількості за вимогою

Москви. При чому зверність і все оперативне керівництво залишається за Москвою. Поскільки Китай має невичерпні людські резерви, а Москва — необмежену кількість різної зброї, то можливість постійного виникнення великих вогнищ „повстання“ в різних точках Азії треба вважати за реальну. І в усіх випадках не буде юридичних підстав для визнання Сталіна агресором, а значить і не буде підстав для запровадження проти нього відповідаючих санкцій. Таким чином без агресивної війни з боку Советського Союзу Азія буде підгортувана Москвою.

Якими ж методами і засобами ведуть боротьбу проти цього уряду демократичних країн?

Зовнішня політика демократичних країн щодо тоталітарного большевицького колоса либонь не має конкретної й єдиної програми. Вона туманна, неповоротка, пасивно-боязка і короткозора. Це в той час, коли політика большевиків надзвичайно активна, гнучка, наполеглива і далекосіжна.

Демократія в цій боротьбі вживає головно таких своїх козирів: пропаганду (зокрема через радіо) озброєння для самозахисту і економічну допомогу відсталим країнам з метою прищепити їм імунітет проти комунізму. Але пропаганда, ведена через радіо-станції „Голос Америки“ і ББС, малоуспішна, і не тільки тому, що надзвичайно членай боязка, а тому, що підсоветське населення взагалі не має можливості слухати пересилання з-за кордону. Щодо лакання озброєнням, то це лакання змушує большевиків збройтись теж і допомагає їм виправдати це зброяння в очах населення, тобто скріплює большевиків морально. А країни Заходу в тім змаганні виснажуються в більшій мірі, ніж советський колос.

На думку генерала Айзенгауера, озброюватись доведеться не більше як 20 або 30 років, щоб довести большевикам (тобто зляката ix), що їхні надії на захоплення всього світу близьдставні, після чого вони мусуть погодитись на розброяння, на об'єднання Німеччини, на повернення полонених і грецьких дітей і взагалі на чесну співпрацю з демократичними країнами.

А тим часом мабуть й 10 років не доведеться озброюватись, бо при такій пасивно-оборонній політиці демократичного світу, при такій підступно-агресивній політиці червоної Росії і її сателітів — через 10 років мабуть не тільки вся Азія, а й Європа зробиться колонією Москви.

Врешті найбільшу надію врятуватись від советського комунізму без 3-ї світової війни демократія очевидно покладає на підвищення економічного добробуту в усіх вільних країнах Європи шляхом допомоги відсталим, системою позики тощо. В засаді підвищення економічного добробуту є однією з основних передумов, щоб паралізувати впливи большевицької пропаганди, бо усуває злідні, що спричиняють тежкі ускладнення, а особливо соціальні і революційні рухи; такі заходи й надалі треба поширювати, але реальні наслідків від таких заходів доведеться ще довго чекати. Бо такі заходи, щоб стати ефективними, мусуть супроводжуватись прогресивним соціальним законодавством, а цього якраз і бракує. А час не жде!

Оту половинчату, нерішучу політику Заходу спричнюють такі основні фактори: 1) Панічний жах перед примиром третьої світової війни так серед широких кіл західного суспільства, які багатьох керівників світової політики. Перманентний переляк Франції та й ще декого перед повторенням німецької потуги. 2) Відсутність одностайного погляду поміж демократичними країнами щодо зовнішньої політики і в ставленні до світового комунізму, уособленого в московському большевізмі, зокрема. 3) Короткозорість деяких урядів і преси, що недобачають, або недоцілюють розмірів дійсної небезпеки з боку большевицької, а тому часто роблять неправильні висновки, залишаючи населення, що з большевиками ще можна зго-

воритися і що до війни не дійде. (Можна навіть торгувати! А це ж головне!). 4) Безнастінна боротьба західних потуг поміж собою за „сфери економічного впливу“, або, кажучи просто, за ринки збуту для своєї промисловості, а звідси й відсутність доброї волі до усунення своїх локальних противіріч, неуміння поступитись в малому, щоб виграти головне. 5) Аполітичність або заванто півзіка політична сідомість і недостатня обізнаність населення демократичних країн із світовими подіями і дійсними намірами і тактикою Москви, що обумовлюється величним довір'ям до ураду, високим рівнем добробуту та шаленою гонітьбою за доларами й фунтами. Цим і тільки цим можна пояснити безкарність таких злочинів советської влади проти Заходу, як наприклад: зухвале, безсоромне заглушування радіовисилань вільного світу, спровокування війни в Кореї, брутальне порушення міжнародних договорів, систематичне пищання необробніх цивільних літаків з людьми над несоветськими територіями, крадіжку і вищепання тисяч кращих антибольшевіків, звіряче поводження з полоненими та зокрема затримку ось уже сім років сотень тисяч німецьких, японських та інших країн полонених та греків дітей, убивства прикордонних солдат, арешти й тяжкі покарання чужоземних кореспондентів тощо, викрадання через своїх шпіонів важливих військових таємниць, розповсюдження через радіо і пресу цінних наклейок на демократичні країни і таке інше. А в інші часи чи при іншій політиці за кожий з передічених злочинів советські можновладці розплатилися б своїми головами. І не дивно: що можуть зробити 50 (зaproектовані на майбутнє!) європейських дивізій проти 175 існуючих советських, 65-ти сателітних та необмеженої кількості китайських?

Покищо, замість рішучої боротьби проти агресивної комуністичної Москви, всі кандидати в депутати й в президенти використовують у власних інтересах великий страх виборців перед 3-ю світовою війвою, обіцяючи кожен по-своєму застосувати чудодійні засоби, щоб відхиляти працу війни, як наприклад: особисту зустріч із Сталіном, присягніття до ОН всіх тоталітарних держав та інші марноти.

Із всього вищесказаного випливає, що зараз не американці відограють провідну роль в світовій політиці, як про те твердять радіо і преса, а московське Політбюро.

Але ще не пізно демократії вірвати ініціативу з рук большевиків. Майже для всіх вже зрозуміло, що агресивно-імперіалістичної політики Москви і жахливих злочинів її підкімія переговорами і поступками не прискіпнити. Вона рахується лише з силою. Це досить яскраво ілюструє відомий факт: коли Сталіну сказали, що Папа Пій XII у своїй промові обвинувачував його в переслідуванні католицької церкви і загрожував йому неминучою карою за це, то Сталін зачитав: „А скільки Папа має дивізій?“ Таким чином, щоб примусити большевиків чесно розмовляти з демократичним бльоком як з рівним партнєром, треба мати в Європі не менше військової сили, від якої мігуть вони, і ще найважливіше — ті західні дивізії, а отже й народи, що іх із себе вилонили, — мусить твердо знати, за що вони захищатись проти большевиків, бо сьогодні ще багатьом не відомі, які цілі ставлять собі в боротьбі з большевицьким демократичними країнами.

Отже, маючи перед собою факт систематичного і наполегливого здійснення большевиками Ленінської тези про те, що шлях комунізму до Європи лежить через Азію і що вони з цього шляху не вийдуть, а також факт, що вони одночасно ведуть агресивну акцію у всьому світі, а задто, маючи в перспективі застосуванням большевиками китайських та взагалі азійських армій для підкорення всього світу (перші сарди чого можна заспорігати зараз в Кореї та південно-східній Азії), — західній демократичний світ уже сьогодні мусить смати найрадикальніших заходів для про-

Перспективи розвитку транспорту в Вільній Україні

(Продовження з попередніх чисел)

ІІІ. Морський транспорт

Нав'язуючи наші думки до перших статей, уміщених в попередніх числах „Наших Позицій“ де, між іншим, висвітлено сучасний стан морського транспорту в Україні, зупинимось на перспективах цього виду транспорту, що він їх матиме в майбутній українській вільній державі.

Як уже було сказано, до українських етнографічних земель належать більше як четверть Чорноморського побережжя і дві третини Озівського моря. Ці моря в майбутній Українській Незалежній Державі відіграватимуть важливу роль в економічних і стратегічних зв'язках України з іншими державами світу, зокрема чорноморськими країнами, що об'єднують разом понад 100 міл. населення. До таких держав належать: Україна з людністю на 45 міл., Румунія — 16 міл., Туреччина — 10 міл., Болгарія — 7,2 міл., Грузія — 3,6 міл., Азербайджан — 3,2 міл., Північний Кавказ — 3,1 міл., Козацькі землі — 6,7, і Бірменія — 1,3 міл.

Всі ці держави в майбутньому можуть творити суцільний економічний і політичний блок з метою досягнення спільної взаємодії в господарських, культурних і оборонних цілях.

Користуючись різними господарськими спроможностями, чорноморського басейну можуть утримувати ту економічну, а деякою мірою й оборонну рівновагу, що так буде потрібна після розламу російсько-комуністичної імперії. Маючи вихід до інших морів і до океанів, чорноморський басейн відіграватиме велику роль в економічних стосунках згаданих країн зі всіма країнами Західної Європи, Америки, Африки, Азії й Австралії.

Україна як найбільша країна щодо кількості населення і найбагатша з погляду господарчого, займатиме чільне місце в економічних зв'язках країн чорноморського басейну.

Під московсько-парською і московсько-комуністичною окупацією чорноморські країни, що входять до так званого ССРР, а саме: Україна, Грузія, Північний Кавказ, Бірменія Азербайджан і Козацькі землі були визискувані, грабовані і все награбоване вивозилося або в Москвущину, або на експорт і продавалося за кордоном за демпінговими цінами. Довоzu до цих країн майже не було. Недаром українські порти і порти інших країн, що належать до ССРР, кваліфікуються в російській морській термінології, як „порти вивозу“. Натомість такі порти, як Ленінградський, Мурманський, Владивостокський та інші вважаються за „порти ввозу“, бо до цих портів більше привозиться, чим вивозиться від них.

Морські порти, що належать до теренів поневолених країн, перебували „в общем російском котелке“ і використовувались в інтересах комуністичної імперії. Поневолені

товари світової цивілізації.. Таким радикальним заходом мусить бути знищення большевизму раніше, ніж Мао-Тсе-Тун утворить і вишколить, а Сталін озбройте сотні нових фанатичних китайських дивізій,

Здається, вже час зрозуміти, що всі ті офіційні заяви про розброяння та про мирну політику ССРР, блудливі заяви Сталіна про можливість мирного співіснування з капіталістичними країнами, перетасовка дипломатів та безконечні переговори про перемир'я в Кореї — переводяться виключно з тією метою, щоб виграти час, щоб приспати пильність демократії, приховати до часу утворення нових модерних армій в Китаї.

цією імперією країни так само не розпоряджалися морською флотою. Формальна присипка до того че того порту робилася з погляду комерційно-технічного.

Морський транспорт Українського побережжя Чорного й Озівського морів ужг тепер сягає 60% ССРР у зовнішній торгівлі. Найголовніші вантажі вивозу українські порти: хліб, вугілля, мanganова руда, металі й різні сільськогосподарські продукти. Крім зовнішніх перевезень, морський транспорт Чорного й Озівського морів обслуговує каботажні перевезення (перевезення між вітчизняними портами). Цей коботаж розподіляється на великий (перевезення між вітчизняними портами різних морів) і малий (у межах одного моря) і відіграє велику роль в унутрішніх перевезеннях нашої країни.

Ще за часів життя „Українських буржуазних націоналістів“ — Чубара, Скрипника, Хвильового, Шумського, Коцюбинського, Порайка, Любченка, Сухомлині й інші, коли була можливість бодай теоретично обстоювати інтереси України, наукові установи опрацювали плян так званої реконструкції водного транспорту, за яким передбачалося чи мале збільшення вантажообігу морських портів України в зв'язку з цим розбудова їх, включно з поширенням портових територій, будівництвом нових причалів, молів хвильоламів, а також збільшення морської флоти за рахунок нового будівництва її на вітчизняних корабельнях і заводах. Проте цей плян не тільки не був здійснений, але був засуджений як „плян ворожий“.

В українській вільній державі розвиток морських шляхів сполучення та всіх її транспортових засобів здійснюватиметься в інтересах української держави і народу.

Морські порти

Ми вже згадували, що найважливіші українські морські порти — це такі: Одеса, Миколаїв, Херсон, Новоросійське — на Чорному морі й Бердянське (Осипенко) та Маріуполь (Жданов) — на Озівському морі. Крім цих головних портів українська держава розбудовуватиме інші морські порти, що належать чині до так званих присипних портів (присипаних до великих портів), а саме: Очаків, Скадовське, Хорла, Акерман, Рені, Ізмаїл — по Чорному морі та Генічеськ — на Озівському. Інші порти, що розташовані на морських узбережжях, що належать до українських етнографічних територій із мішаним населенням, будуть включені до української держави лише після устягнення її кордонів з іншими державами. Порт-Одеса. Порт, найбільший на Чорному морі взагалі. Вантажообіг його 1940 року становив 5,5 мільйона тонн. Головні вантажі хліб, пукор, шкіра, ліс та інші вироби харчової промисловості. Порт-Одеса, хоча й технічно споряджений і механізований для прийняття й відправи вантажів, але для завдань, що на цього покладатимуться в Україні, сучасне його технічне обладнання буде недостатнім. Вантажообіг цього порту в перспективних проектуваннях має бути збільшений до 10 мільйонів тонн 1947 року й до 14 млн тонн 1952 року. Відповідно до збільшення вантажообігу порту мала бути розширена його акваторія (водна площа) й територія та споряджена новітньою технікою для навантажувальних-розвантажувальних і складських операцій,

У вільній Україні цей плян є чималими корективами буде здійснений, і Порт-Одеса займе одне з перших місць серед портів Західної Європи. Порт-Миколаїв розташований у горловій дільниці річки Богданівка і серед інших портів Чорного моря займає друге місце як із погляду вантажообігу, так і технічного спорядження. Його вантажообіг 1940 року становив 2,5 млн тонн. Головні вантажі: залізна руда, мanganова руда, вугілля, хліб і продукти сільського

Шпальтами преси

Рівність народів — основа антикомуністичної боротьби

Під таким заголовком «Українські Вісті» (Новий Ульм) ч. 93(660) за 16. листопада 1952 року надрукували передовою статтю Мих. Воскобійника, кілька уступів із якої подаємо до уваги нашим читачам:

«Б'ючи УРДП і її лідера за гасло й програму єдиного національного фронту, прихильники півпрограми забагнули практичне значення цього гасла: воно полягає на самперед у тому, щоб унеможливити будь-кому виламатися із єдиної національної постави проти спихання України деякими міжнародними колами до внутрішньої російської проблеми. Цілий ряд фактів показав, що ті неперебірливі атаки проти УРДП (надто останнім часом) були продиктовані запобігливістю перед деякими «колами», які вжили ті групки й особи, як сліпے знаряддя. Сила й неперебірливість нападів показала, наскільки політично важлива була і є поставка УРДП та її ролі в загальнонаціональному протиімперіалістичному фронті.

Припускаємо, що поставка українських організацій, вірних українським народним інтересам, мусіла багатьох навчити, з чим треба йти на Схід. А дуже важливо спізнати це ще в час, «холодної» війни, аніж учітися цього в час війни «гарячої». З цього погляду відповідальна поставка нас, українців, робить неоцінену прислугу Заходові в його боротьбі з комунізмом.

Як же бути з організацією антибільшевицьких сил? Для нас тільки є два єдиносприйнятливі способи творення їх об'єднаних:

Перший: Включення України, Білорусі й інш. до Комітету Вільної Європи. Хоч би й на тій підставі, що Україна й Білорусь — члени Об'єднаних Народів і фактично з погляду юридичного малощо відрізняються від країн сателітних. На цій підставі наші республіки не можуть бути трактовані в рамках унутрішньої російської проблеми. В такому стані (за винятком членства в ОН) перебувають і інші народи, що нині є союзними республіками ССР. Й вони мали б бути також трактовані, як країни, що в організації антикомуністичних сил не мусили б бути підпорядковані росі-

господарські та харчової промисловості. В перспективних планах розвитку морського транспорту вантажообіг цього порту мав досягти 4-х млн тонн 1947 року й 8 млн тонн 1952 року. У вільній Україні перспективи розвитку вантажообігу цього порту будуть чимало сприятливіші, а це вимагатиме широкої розбудови всіх технічних засобів. Відсутність достатньої акваторії (ріка, а не море) вимагатиме побудови спеціальної гавані-бухти, включно з побудовою пірсів із причалами, механізації і складських приміщень та зазізначених під'їздів шляхів.

Порт-Херсон розташований у гирловій дільниці Дніпра. Вантажообіг його 1940 року становив 1,5 млн тонн. Головні вантажі: хліб, мanganова руда, нафта, ліс, будівельні матеріали, сіль. Цей порт, так само як і Одеський, Миколаївський та Новоросійський, має потужний елеватор для перевантаження і скорони збіжжя. Мала акваторія порту створює великі труднощі судообігу. Перспективи розвитку вантажообігу цього порту якраз піштовхуються на ці труднощі. Вантажообіг порту до 1947 року мав зрости до 3-х млн тонн, а до 1952 року до 5 млн тонн. Це ставило вимоги до розбудови всіх технічних засобів та передусім збільшення портової акваторії і території. Наслідком своєї пов'язаності з Чорним морем та Дніпровським басейном у майбутній українській вільній державі цей порт займатиме одне з чільних місць.

янам, а повинні бути рівнорядними. Тому вони мають право домагатися поширення рамок Комітету Вільності Європи і на інші східноєвропейські народи.

Друга можливість — створення окремого Американського Комітету для моральної й матеріальної допомоги боротьбі окупованих неросійських народів ССР і організації з них союзних антикомуністичних сил на основах рівності.

Очевидно, такі зміни щодо діяльності американських комітетів можуть поробити тільки чинники державного департаменту, що єдині визначають компетенції і програму діяльності того чи того комітету. Тут міг бути якесь роля відіграти й Український Конгресовий Комітет у США. Тільки він мав би не стичити із здачею українських позицій, як це в один час витворювалось враження.

«Можна припускати, що наслідком приходу до влади республіканців політика американських кіл бодай частково зміниться, зміниться й функції окремих Американських Комітетів та їхня тактика щодо народів ССР. «Хочемо вірити, що ситуація в США складеться більше в користь свободолюбним прағненням упосліджених народів. Хочемо вірити, що політика американських провідних кіл нарешті стане на шлях створення спрощеного центру боротьби проти московського червоного імперіалізму з усіх народів ССР на принципі їхньої рівності, визнання за ними однакових прав.»

**ПРЕСА—ЦЕ МОГУТНЯ ЗБРОЯ В БОРОТЬБІ
З ВОРОГОМ ЗА СВОБОДУ НАШОЇ
БАТЬКІВЩИНИ!
СКРІПЛЮЙМО Й РОЗБУДОВУЙМО НАШУ
ДЕМОКРАТИЧНУ ПРЕСУ!**

Порт-Маріуполь найбільший на Озівському морі і займає третє місце серед усіх українських портів Чорного та Озівського морів з погляду вантажообігу і технічного спорядження. Його вантажообіг 1940 року становив 3,2 млн тонн. Головні вантажі: вугілля, сіль, метал, машини, обіжжа та інші продукти сільського господарства.

Порт-Маріуполь розташований близько українського промислового центру — Донбасу, і через те перспективи його розвитку та значення для української держави не можна порівняти з іншими українськими портами. Можемо з відповідністю ствердити, що цей порт у майбутній українській державі буде пайголовою ішкем.

Після вирішення проблеми сполучення Донбасу з Озівським морем по річці Кальміус, що впадає в Озівське море в районі Маріуполя, значення цього порту ще більше зросте, і він напевно стане українським Гамбургом або Бременем. Порт-Бердянське. Хоч тепер цей порт займає другорядне або навіть третьорядне значення в загальному вантажообігу (500 тис. тонн річно), проте його близьке розташування до промислових центрів (Запоріжжя, Сімферополь, Донбас) дає підстави припускати, що він у вільній Україні займе поважне місце в єдиній транспортній системі і роля його чимало зросте.

(Продовження в наступному числі)

Комунікат

19. листопада 1952 р. в Новому Ульмі відбулося засідання Бльоуку Українських демократичних Партий (УНДО, УНДС, УРДП, СЗСУ) під головуванням чергового головуючого в Бльоці Івана Павловича Багряного. На порядку денного засідання стояли різні справи з ділянок унутрішньої і зовнішньої української політики. По вичерпній дискусії нарада ухвалила наступну резолюцію:

Бльоук УДП —

1. Стверджує однозідність українських демократичних партій в основних питаннях української визвольної політики і їхню готовість до дальнішої спільноти акції в рамках української визвольної політики.

2. Гадає, що в інтересах успіху наших визвольних змагань доконечне здійснення консолідації всіх творчих самостійницьких українських політичних сил. Ця консолідація повинна зреалізуватися на базі Української Національної Ради, себто на базі екзилного Державного Центру Української Народної Республіки. Всякі відхилення від уже встановленого правопорядку в українському політичному житті або тенденції до заміни українського Державного Центру якимись еміграційними новотворами, — повинні бути відкинуті, як недоцільні для успішного завершення українських національно-державних праґнень.

3. Гадає, що УККА, як і взагалі всі репрезентації українців — громадян інших держав, можуть зробити велику послугу в справі підтримки української визвольної боротьби, однак їхні заходи перед чужинецькими чинниками можуть мати місце тільки в повній згоді з авторитетними репрезентантами українського / народу. В зв'язку з цим треба висловити жаль з приводу деяких заходів, що іх поробив УККА без попереднього узгодження з українською національною репрезентацією і що про них УККА видав пресовий комунікат.

4. Стверджує, що новопосталий КЦАБ є твором, що стоїть на послугах шовіністично-імперіалістичних російських еміграційних кіл, які прагнуть зберегти єдину російську імперію після занепаду большевизму. Ця організація наставлена проти визвольних змагань поневолених неросійських народів ССРР, що прагнуть відновлення своїх незалежних демократичних держав. Розбиваючи єдність фронту антибольшевицької боротьби, ця організація шкідлива для справи перемоги всього демократичного вільного світу над московсько-большевицьким тоталітаризмом. Тому українці повинні далі твердо стояти на своїх визвольно-самостійницьких позиціях, відкидаючи всяку співпрацю з противизвольницьким КЦАБ.

5. Вважаючи за доконечну співпрацю українських визвольно-політичних сил з усіма демократичними колами світу, що протистояються московсько-большевицькій агресії, а зокрема з антибольшевицькими чинниками великої американської демократії, — ВУДП констатує, що співпраця з «Американським Комітетом Визволення» на чолі з Леслі Стівенсонем неможлива доти, доки цей комітет підтримує реакційно-імперіалістичні кола російської еміграції і не братиме до уваги національно-вільних прагнень українського та інших поневолених неросійських народів ССРР, що провадять непокітну боротьбу проти московського большевизму й імперіалізму.

6. Закликає все українське громадянство далі непохитно стояти на твердих визвольно-самостійницьких пози-

ціях та підтримувати визвольну акцію Української Національної Ради.

В кінці наради І. П. Багряний передав головування в Бльоці черговій партії, що нею є УНДС. З уповноваження УНДС головування в Бльоці на наступну каденцію перебрав інж. Євген Гловінський.

Президія Бльоуку Українських
Демократичних Партий

ХРОНІКА

26-28. вересня ц. р. в Страсбурзі відбувся У-й конгрес Ліберального Інтернаціоналу, в праці якого, як і минуліх років, брала участь делегація українських демократичних партій: І. Багряний (з Німеччини), Е. Голіян (Франція), сотн. М. Опаренко і ред. М. Семчишин (з Великобританії). Як спостережник у конгресі брав участь інж. Д. Андрієвський.

Почесний президент Світового Об'єднання Лібралів сеньор де Мадаріга на конгресі Ліберального Інтернаціоналу заявив, що свобода Заходу — неможлива без свободи Сходу.

*
11.12. жовтня на з'їзді канадійського ОДУМ-у, що відбувся в Торонто, створено Центральний Комітет ОДУМ-у до складу якого ввійшли представники ОДУМ-у США, Канади та по одному представникові від ОДУМ-у в інших країнах.

*
14. жовтня під час нарад Об'єднаних Націй відбулася успішна демонстрація ДОБРУС-у та ОДУМ-у перед будинком ОН у Нью-Йорку, що знайшла ширкий відгомін серед американської преси й радіо. Колишні в'язні советськоросійських концентраційних таборів роздали членам делегацій різних країн при ОН понад 9000 листівок. На плакатах демонстрантів були гасла, спрямовані проти російського геноциду, з вимогою розслідування злочинів у Вінниці та домагання Нюрнбергу для кремівських злочинців.

Українські часописи повідомили про обрання проф. М. Приходько на почесного члена Т-ва ім. М. Твейна, почесним членом якого є маршал Монтгомері, В. Черчіл, Трумен та інші визначні діячі. Призводом до обрання проф. М. Приходько на почесного члена товариства була його книга англійською мовою „Один із 15 мільйонів“ про російські концтабори, яку незабаром буде перекладено на інші світові мови.

*
У жовтні 1952 р. український відділ „Голосу Америки“, що був складовою частиною т.зв. секції народів Росії, відлучено від російського відділу і прилучено до т.зв. східноєвропейської секції, що до неї належить Польща, Чехо-Словаччина, Угорщина, Румунія та інші держави сателіти.

*
19. листопада 1952 р. в Новому Ульмі відбулося чергове засідання Бльоуку Українських Демократичних Партий (УНДО, УРДП, УНДС, СЗСУ) під головуванням чергового головуючого в Бльоці Івана Багряного. Під час засідання розглянуто різні справи з ділянок унутрішньої і зовнішньої української політики. Нарада Бльоуку УДП ухвалила резолюцію, що її вміщено в цьому числі „Наших Позицій“.

* * *
Після довгих зусиль, нарешті, українцям пощастило за посередництвом агенції Ін'гос домовитись про запровадження одної години радіовисилань — щотижнево — для чужинців, яких в Австралії понад 400000. Для 30000 українських емігрантів в рамках цих пересилань відводиться 15 хвилин.